

[Ministeren for kommunikation og turisme]

Lovforslaget fastlægger de nærmere vilkår for de nye aktier og sikrer en normalisering af de tilbageværende oprindelige aktier i Tele Danmark A/S.

Hvis forslaget gennemføres, vil det herefter være muligt at opdele Tele Danmark A/S' aktiekapital i 2 klasser, hvor der for den nye aktieklasse – i modsætning til den oprindelige aktieklasse (A-klassen) – ikke vil gælde nogen udbyttebegrænsning på 10 pct. eller nogen ret for staten til at indløse privatejede aktier til kurs 125.

I henhold til lovforslaget vil eventuelle privatejede A-aktier blive indløst den 1. marts 1997. Når der herefter ikke længere findes privatejede A-aktier, skal A-aktierne i enhver henseende have samme retsstilling som B-aktierne, det vil blandt andet sige, at der ikke vil gælde nogen udbyttebegrænsning eller nogen indløsningsret.

Med lovforslaget vil der endvidere som en nødvendig konsekvens af den foreslåede liberalisering af brugen af faste-kredsløb til telefoniformål ske en præcisering af de hensyn, der kan lægges til grund for den nærmere regulering, der i form af bekendtgørelser skal fastsættes for konkurrencetjenesteområdet.

Lovforslaget indeholder endvidere en bestemmelse om, at der hos koncessionshaver kan opkræves en godtgørelse til dækning af de statslige udgifter på koncessionsområdet. Der er primært tale om udgifter hos Telestyrelsen på specifikations- og godkendelsesområdet.

Endvidere indeholder lovforslaget en bemyndigelse til ministeren til at nedsætte et ankenævn, Telenævnet, der får bemyndigelse til at træffe endelige administrative afgørelser på en række nærmere angivne områder. Det drejer sig bl.a. om klager over koncessionshavers ydelser på det koncessionerede område, herunder regninger. Klagesagerne forudsættes behandlet af Telestyrelsen som første instans, hvortil tilsynet på de nævnte områder vil blive henlagt.

Endelig vil der med lovforslaget blive tilvejebragt hjemmel til, at Tele Danmark A/S' løbende forpligtelse til til staten at indbetale pensionsbidrag vedrørende tidligere statstjenestemænd kan erstattes af en engangsbetaling til statskassen. Dette forslag skal ses i lyset af, at Tele Danmark A/S' pensionsforpligtelser søges nedbragt ved benyttelse af det provenu,

som selskabet opnår ved normalisering af kapitalstrukturen og efterfølgende emission af aktier.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

*Forslag til lov om ændring af lov om sygehuse-
væsenet.*

(Lovforslag nr. L 202).

Efter sygehusloven har danske patienter ret til vederlagsfri behandling på de offentlige sygehuse. Efter regeringens opfattelse er der derfor ikke tvivl om, at det strider mod sygehusloven, såfremt offentlige sygehuse opkræver betaling for sygehusbehandling, som patienterne har ret til at få vederlagsfrit.

På denne baggrund har Indenrigsministeriet påbudt Sønderjyllands Amt omgående at foranledige, at Den selvejende institution Aabenraa Sygehus træffer beslutning om at ophøre med at opkræve betaling af patienter for ydelser, som efter loven skal ydes vederlagsfrit, eller at Sønderjyllands Amt omgående bringer sin deltagelse i Den selvejende institution Aabenraa Sygehus til ophør.

Sønderjyllands Amtsråd har den 7. februar 1994 meddelt, at man ikke agter at følge Indenrigsministeriets påbud.

Af hensyn til patienterne finder regeringen det nødvendigt, at den usikkerhed, der hermed er opstået, hurtigst muligt fjernes. Dette lovforslag præciserer derfor, at amtskommunerne ikke må opkræve betaling for behandling, som patienterne har ret til at modtage vederlagsfrit. Det slås samtidig fast, at amtskommunerne ikke kan deltage i ledelsen og finansieringen af sygehuse, der ikke drives efter sygehuslovens regler.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Folketingets velvil- lige behandling.

Kirsten Jacobsen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

[Kirsten Jacobsen]

Forslag til folketingsbeslutning om varme-regnskab og forbrugsmålere.

(Beslutningsforslag nr. B 68)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 551

1) Til statsministeren af:

Breckmann (KF):

»Vil regeringen efter eventuelt ønske fra Færøernes landsstyre og Lagting være indstil-

let på at frafalde kravet om omsættelige fiskekvoter for færøsk fiskeri?«

Skriftlig begrundelse

Samtlige færøske fiskeriorganisationer mod-sætter sig et kvotesystem.

Der er kaotisk uenighed blandt færøske politikere om, hvordan man kvoterer for at sikre de mindst skadelige følgevirkninger for fiskerflåden og fiskebestandene.

De forhold, der lå til grund for det af landsstyret nedsatte strukturudvalgs anbefaling for et år siden, især antal skibe og maskinkapacitet på en given fiskeressource, har ændret sig radikalt under den accelererende krise. Ændringen i fiskerflådens sammensætning er nogenlunde denne:

År:	Småtrawlere	Partrawlere	Dørtrawlere	Dybvandstrawlere
1988 . . .	24	29	7	17
1994 . . .	10	17	2	11

Så i stedet for 77 trawlere for kort tid siden fisker nu kun 40 trawlere på færøsk område. Dette er en halvering af fangstkapaciteten. Desuden er antallet af større linebåde reduceret betragteligt.

Hvis flåden formindskes yderligere, er der fare for, at den er for lille til at udnytte de samlede fangstmuligheder optimalt i fremtiden. Dette får negative følgevirkninger på Færøernes allerede medtagne økonomi. Fra nytår 1994 er nye store områder fredet for trawling, således at torskefelterne nu ikke berøres af dette redskab.

Fra flere sider anbefales ikke et system med omsættelige kvoter, men andre former for beskyttelse af bestandene, f.eks. TAC for nøglebestande, begrænsning af fiskedage, afgrænsning af områder, tidsbegrænsede fredninger af yngle- og småfiskeområder, maskestørrelser (f.eks. 145 mm trawlmasker) og andre mekaniske foranstaltninger til at sikre bæredygtig udnyttelse af ressourcerne.

Alt taler for, at den bedste drift af en fiskerflåde og den bedste udnyttelse af en fiskeressource ligger i et fangstsystem, der belønner de mest driftige, dygtige og økonomiske skibe og mandskaber. Økonomisk belønning bør stå i forhold til arbejdsmæssig indsats.

På Island oplever man nu som direkte følge af det upopulære kvotesystem, at kapitalstærke udenlandske virksomheder køber kvoter for et par kroner pr. kilo fisk gennem islandske stråmænd. Denne udvikling ville på Færøerne, hvor bankerne nu har trukket sig ud af fiskerifinansieringen, få sørgelige konsekvenser og bør forhindres.

Der er ingen beviselig beskyttelse af fiskebestandene i nogen af de kvotesystemer, der hidtil er sat i kraft, heller ikke i det danske. Hvorfor indføre et kvotesystem på Færøerne, der ikke har virket i Danmark?

Alle erfaringer viser, at udsmidning og fejlagtige fangsttal giver store problemer for den tilsigtede nyttevirkning af et kvotesystem. Det ville være forkert for første gang på Færøerne at indføre omstændigheder, der fører til, at ikke al fangst landes og kommer til nytte.

Af bl.a. ovennævnte grunde henstiller spørgeren til statsministeren, at regeringen frafalder sit krav til Lagting og landsstyre om et kvotesystem for færøsk fiskeri.

Breckmann (KF):

Min begrundelse for at stille statsministeren dette spørgsmål er, at landskassen for nylig er lagt under meget hårdt pres likviditetsmæssigt

[Breckmann]

i et forsøg på at tilbagebetale nogle låneafdrag, som vi har stående.

Men jeg håber, at regeringen er klar over, at de færøske fiskeriorganisationer meget modsætter sig et kvotesystem på Færøerne. Der er også uenighed mellem de færøske politikere omkring dette system.

Siden man første gang begyndte at snakke om at indføre et kvotesystem på grund af en overkapacitet, er vores fangstflåde næsten halveret, og man må passe på, at den samlede kapacitet ikke kommer ned under det niveau, hvor kvoterne for fremtiden udnyttes optimalt.

Vi har også indført virkelig mange mekaniske fredninger, f.eks TAC, altså fangstlofter, nøglebestande, begrænsning af fiskedage, makske størrelser, tidsbegrænsede fredninger af små fiskeområder og andre foranstaltninger.

Vi ved, at på Island er kvotesystemet ikke særlig heldigt, og det er det heller ikke her i Danmark, og derfor synes de allerfleste på Færøerne, at man ikke burde indføre et kvotesystem deroppe, som har vist sig at være skadeligt for de danske fiskebestande.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det såkaldte krav om omsættelige fiskekvoter, som hr. Breckmann nævner, baserer sig på en aftale, som regeringen og landsstyret indgik den 1. februar sidste år, altså på det tidspunkt, hvor hr. Breckmanns parti, Folkeflokket, var repræsenteret i landsstyret.

Aftalen havde som forudsætning en række tilkendegivelser fra landsstyret udformet i en erklæring af samme dato. Jeg vil gerne have lov til at citere fra landsstyrets erklæring:

»Landsstyret nedsætter et strukturudvalg, der inden den 1. juli 1993 skal fremkomme med forslag til en nettoreduktion af kapaciteten med henblik på at gøre fiskerierhvervet til et selvbærende erhverv hvilende bl.a. på det biologisk optimale fangstniveau i farvandet omkring Færøerne og på markedsøkonomiske vilkår. Hjemmestyret er indstillet på at revidere sin lovgivning i overensstemmelse med udvalgets rådgivning.«

Strukturudvalget afleverede sin redegørelse den 1. juli 1993, og udvalget har herefter med sin redegørelse dannet grundlag for, at landsstyret nu har fremlagt et forslag. Det var altså et af landsstyret nedsat sagkyndigt udvalg, der kom med den indstilling helt i overensstem-

melse med landsstyrets erklæring af 1. februar 1993.

Af et protokollat den 12. oktober 1993 om forhandling mellem den danske regering og Færøernes landsstyre fremgår det, at landsstyret som opfølgning af aftalen af 1. februar sidste år har tilsluttet sig anbefalingerne fra strukturudvalget. I overensstemmelse hermed har landsstyret nu fremlagt et lovforslag for Lagtinget, som indeholder de principper, der kan være grundlaget for et økonomisk bæredygtigt fiskeri og bevarelse af fiskebestanden.

Jeg tror, at enhver på baggrund af den redegørelse, jeg netop har givet, vil forstå, at såvel regeringen som landsstyret må mene, at der den 1. februar 1993 blev indgået en yderst fornuftig aftale om gennemførelse af et nyt, bæredygtigt fiskerisystem.

Og så vil jeg gerne tilføje til slut, at Færøerne for tiden befinder sig i en yderst alvorlig økonomisk situation, som ligger mig og hele regeringen stærkt på sinde. Jeg håber, at vi ad denne nye vej og med denne nye lovgivning kan finde en løsning også for det færøske fiskeri.

Breckmann (KF):

Jeg takker for svaret. Det er ganske rigtigt, at der foreligger mange aftaler mellem landsstyret, Lagtinget og regeringen/Folketinget.

Nettoreduktion af de samlede fangster eller i hvert fald af fangstkapaciteten, biologisk optimal udnyttelse osv., det er altid hensigtsmæssigt, og det er vi fuldstændig enige om. Men den uenighed, der nu hersker omkring, hvilken form dette kvotesystem skal få, er alvorlig. Det forslag, som Peter Andersen-udvalget er kommet med – det er jo et dansk genopretningsudvalg med en formand, der måske har et kvotesystem som kongstanke og derfor presser hårdt på for denne kvotering – er jo ikke noget, der direkte er gået ind i forhandlingerne fra den første dag.

Det er også ganske rigtigt, at der ligger et forslag om omsættelige kvoter i Lagtinget, og det er just dette forslag, der har forårsaget så megen uenighed og så megen fortvivlelse, ikke kun blandt færøske politikere, men også i den færøske befolkning, og det har især mødt stor modstand fra de færøske fiskeriorganisationer.

Nu sidder samtlige partier på Færøerne og arbejder med at få et brugeligt resultat ud af

[Breckmann]

dette store forslag om kvotering, men det ville virkelig gavne den uenighed, der er i det færøske samfund omkring kvotesystemet, hvis regeringen kunne komme med en positiv melding om, at man fra dansk side har frafaldet det meget udtrykkelige og kraftige krav om færøsk kvotering af vores fiskefangster.

Det var det, jeg håbede at kunne få at vide fra statsministeren i dag, altså at regeringen er villig til at se lidt mildere på det oprindelige krav.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg forstod på statsministeren, at man ikke havde tænkt sig at fravige kravet i aftalen med det færøske landsstyre. Mit spørgsmål til statsministeren er herefter:

Hvis det nu ikke lykkes for landsstyret at få gennemført det forslag, der ligger i Lagtinget, hvad agter regeringen da at foretage i anledning af visse forlydender om, at der i løbet af meget kort tid ikke vil være penge hverken til de arbejdsløse eller til folk på sociale ydelser?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Må jeg endnu en gang erindre hr. Breckmann om, at det, vi taler om her, er en aftale, der er indgået mellem det færøske landsstyre og den danske regering, og at det initiativ, der her er lagt frem, er en konkret udmøntning af strukturudvalgets rapport. Tillad mig at citere fra sammenfatningen i strukturudvalgets rapport:

»For at forhindre nedfiskning af bestandene og for at sikre ressourcernes udnyttelse mest hensigtsmæssigt foreslår udvalget en ordning med individuelt omsættelige kvoter som supplement til gældende tekniske reguleringer. Det indebærer, at fiskerilicenser tildeles kvoter udtrykt med en procentdel af det højest tilladelige og herunder den højest tilladelige fangstmængde for hver fiskeart. Kvotetildelingen baserer sig hovedsagelig på historiske fangsttal for hver licens inden for hver fartøjsgruppe.«

Jeg minder hr. Breckmann om, at dette ikke er et dansk regeringsforslag. Det er strukturudvalgets eget forslag, som man finder i det forslag, der bedst tilgodeser bevarelsen af fiskebestanden og en forhåbentlig videreudvikling af den og et økonomisk bæredygtigt fiskeri fremover.

Jeg må derfor sige, at jeg finder det rigtigt, at regeringen og landsstyret holder sig til den aftale, vi indgik den 1. februar 1993, og at jeg fortsat afventer de færøske myndigheders udmøntning af aftalen af 1. februar sidste år.

Dermed har jeg også givet fru Kirsten Jacobsen et svar på hendes spørgsmål. Vi skal have det synspunkt i den type af aftaler, at vi naturligvis forventer, at man lever op til dem, selv om vi godt ved, at det kan være vanskeligt, når tingene skal udmøntes konkret.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det, jeg spurgte statsministeren om, var, hvad regeringen i Danmark ville gøre, såfremt det færøske landsstyre ikke kunne levere varen.

Det er jo ikke statsministeren ubekendt, at der selv i en regering med flertal kan forekomme problemer, hvor et eller flere af de medlemmer, som normalt skulle udgøre flertallet, nægter at stemme for et eller andet forslag. Og det er den situation, som det færøske landsstyre formentlig er i. Hvis man så fastholder kravet fra dansk side om, at man ikke vil gøre noget, før man har gennemført denne aftale, hvad vil man så gøre i anledning af, at der ikke længere kan udbetales penge? Det var det, jeg spurgte statsministeren om.

Breckmann (KF):

Det er ganske rigtigt, at regeringen og landsstyret har indgået en aftale om visse principper. Men det må dog være muligt at ændre indholdet af aftalen, selv om man holder fast ved grundtanken i den. Og når man tænker på de andre danske betingelser til Færøerne – forhøjelse af rentebeskatningen, indtægtssænkning for fiskere, balance i fonden for ledigheds løn, et forhøjet skattetryk, stop for anlægsinvesteringer, nye love om forsikring, monopolisering af fiskeindustrien, et bankmonopol, nye love, dvs. danske love, for aktie- og anpartsselskaber og regnskabsvæsen, erhvervsfonde, banker og sparekasser, kreditinstitutter, revision og bogføringsvæsen – så kan man godt forstå, at det er disse krav, der er skyld i, at Færøernes økonomiske situation bliver ved med at forværres.

Hvis økonomien blev forbedret som følge af disse foranstaltningers iværksættelse, så kunne man forstå, at regeringen fortsat holdt fast på

[Breckmann]

sine oprindelige krav. Færøernes problem er, at den medicin, Danmark ordinerer – for ikke at sige påtvinger – Færøerne, er værre end sygdommen. Og trods alt er fiskefangsterne ved Island f.eks. faldet fra 350.000 t til 150.000 t efter indførelsen af kvotesystemet, og det samme gælder for Danmark.

Formanden:

Jeg vil gerne sige, at taletiden er udløbet. Jeg lod hr. Breckmann få lidt ekstra tid i første omgang, men jeg fortsætter ikke med at til-lade lange overskridelser af taletiden.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg har svaret på hr. Breckmanns spørgsmål. Der er en aftale mellem Færøerne og Danmark, mellem det færøske landsstyre og den danske regering, og jeg tror godt, hr. Breckmann kan erindre, at hr. Breckmanns eget parti deltog i aftalen den 1. februar sidste år. Jeg nævner det for god ordens skyld. Vi vedstår aftalen, og jeg tror, det er i det færøske fiskeris egen interesse, at den aftale udmøntes på fornuftig måde.

Til fru Kirsten Jacobsen har jeg ikke yderligere kommentarer. Det er mit udgangspunkt og min holdning, at der er en sådan aftale, som vi nu venter på skal udmøntes i praksis til gavn for et bæredygtigt færøsk fiskeri.

Breckmann (KF):

Afslutningsvis vil jeg takke regeringen for den imødekommede, der har været over for Færøerne i deres meget vanskelige situation. Men jeg vil dog understrege, at de aftaler, som blev indgået under Folkeflokkens deltagelse i landsstyret, faktisk er ændret så alvorligt, siden vi udtrådte af landsstyret, at jeg næppe tror, man kan skyde Folkeflokkens aftalens nu-værende udformning og dens opfølgning i skoen.

Jeg håber, der vil komme signaler fra Færøerne, der er kraftige nok til, at regeringen indser, at en fastholdelse af indførelsen af et kvotesystem er uholdbar, og at regeringen efter nogle nye overvejelser vil fralade sit oprindelige krav om kvotering af færøsk fiskeri.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 613

2) Til *statsministeren* af:

Engell (KF):

»Finder statsministeren, at de oplysninger, der hidtil er fremkommet i sagen om Himmerlandsbanken, bør give anledning til parlamentariske konsekvenser?«

Engell (KF):

Spørgsmålet er i al enkelhed: Gælder der én socialdemokratisk moral, når man er i regering, gælder der en anden, når man er i opposition? Det er det, spørgsmålet drejer sig om, fordi Socialdemokratiet jo tidligere i forbindelse med en tidligere sag, tamilsagen, angiveligt havde den opfattelse, at det parlamentariske ansvar sagtens kunne gøres gældende, uanset at der var en igangværende undersøgelse, som man dengang ligesom i dag selvfølgelig bør respektere.

Men kernen i spørgsmålet er: Gælder der to eller én socialdemokratisk moralopfattelse?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Spørgsmålet må jeg opfatte som udtryk for et ønske om, at jeg skal udtale mig om forhold med tilknytning til sagen om Himmerlandsbanken. Det samme gælder tre andre spørgsmål, som er optaget på dagsordenen for dagens spørgetid, nemlig spørgsmålene nr. S 614, nr. S 629 og nr. S 630.

Det ville være forkert af mig at udtale mig om forhold med tilknytning til den sag, så længe undersøgelsesretten arbejder. Undersøgelsesdommeren, retspræsident Frank Poulsen, har gjort opmærksom på, at han ville foretrække, at vi politikere tier om sagen uden for undersøgelsesretten. Jeg er ganske enig.

Hvis jeg bliver indkaldt til undersøgelsesretten, vil jeg dér få lejlighed til at redegøre for, hvad jeg vidste om de pågældende begivenheder, og undersøgelsesretten er i givet fald det rette sted at fremkomme med sådanne udtalelser.

Jeg må således meddele, at jeg ikke ser mig i stand til at besvare det stillede spørgsmål.

Formanden:

Forstod jeg statsministeren ret, nemlig at det også gælder de efterfølgende spørgsmål?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Ja.

Formanden:

Statsministeren har nu meddelt, at han ikke ser sig i stand til at besvare dette og de følgende tre spørgsmål. Jeg må derfor under henvisning til forretningsordenens § 20, stk. 4, 1. pkt., betragte sagen for så vidt angår disse fire spørgsmål for sluttet.

De nævnte som nr. 3-5 opførte spørgsmål var sålydende:

Spm. nr. S 614

3) Til statsministeren (3/2 94) af:

Engell (KF):

»Hvilke kommentarer har statsministeren til sin egen rolle i forbindelse med sagen om Himmerlandsbanken?«

Spm. nr. S 629

4) Til statsministeren (4/2 94) af:

Thor Pedersen (V):

»Finder statsministeren det acceptabelt, at finansministeren nu angriber regeringens egen advokat for, hvad denne siger under vidneansvar i undersøgelsesretten?«

Spm. nr. S 630

5) Til statsministeren (4/2 94) af:

Thor Pedersen (V):

»Mener statsministeren stadig – ligesom finansministeren – at skatteministeren er det mest ærlige menneske i regeringen?«

Spm. nr. S 560

6) Til landbrugsministeren af:

Rønholt (KF):

»Finder ministeren det ikke rimeligt, at hektarstøtten står i forhold til det afgrødetab, landmænd får som følge af kornprisfaldet?«

Skriftlig begrundelse

Som led i EF's landbrugsreform i maj 1992 blev det vedtaget, at hvert land skulle opdeles efter historisk udbytte.

Således fik Danmark et referenceudbytte på 52,6 hkg pr. hektar som et gennemsnit for hele landet. Det afspejler store forskelle fra landsdel til landsdel, hvorfor der blev åbnet adgang til at dele hvert land op i udbytteregioner.

Rønholt (KF):

Landbrugsministeren har i Jyllands-Posten den 26. januar oven på den afstemning, der har været på landboforeningernes delegeretmøde, udtalt, at regeringen ikke oven på den afstemning ønsker at inddele Danmark i flere udbytteregioner, og at man vil fortsætte den hidtidige administration.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg forstår ikke helt. For det første synes jeg ikke, der var et spørgsmål i det, hr. Rønholt sagde. For det andet synes jeg, det refererede til spørgsmål nr. S 562 og ikke spørgsmål nr. S 560, som jeg mener skal besvares nu. Jeg ved ikke, om det betyder, at spørgsmål nr. 560 er bortfaldet?

Rønholt (KF):

Jeg mener, man skal se de tre spørgsmål i sammenhæng. Og jeg vil så gentage, hvad der står på dagsordenen:

»Finder ministeren det ikke rimeligt, at hektarstøtten står i forhold til det afgrødetab, landmænd får som følge af kornprisfaldet?«

Formanden:

Og det er spørgsmål nr. S 560, det er der ikke nogen tvivl om.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Vedrørende spørgsmål nr. S 560 kan jeg sige, at der kan argumenteres for spørgerens synspunkter, og det er sådan set også indeholdt i aftalen af 6. april 1993; men der er også grunde, der kan tale imod, bl.a. administrative grunde.

Da de store organisationer, der oprindeligt ønskede, at der skulle ske en sådan regionalisering i Danmark, ikke længere fastholder dette ønske, hvilket formentlig – tror jeg – skyldes bl.a. de administrative vanskeligheder, der er i det, har jeg ikke fundet det rigtigt at fortsætte arbejdet med at gennemføre et sådant system.

Rønholt (KF):

Af det forlig, der er indgået den 6. april 1993, og som landbrugsministeren også henviser til, fremgår det, at der er nogle, der bliver underkompenseret, og nogle, der bliver overkompenseret. Jeg vil derfor gerne spørge: Hvem er det, der bliver underkompenseret i henhold til forligsteksten, dersom Danmark fremover kun skal være opdelt i én udbytteregion?

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Det er rigtigt, at det indgår i aftalen mellem Landbrugsraadet, De Danske Landboforeninger, Dansk Familiebrug og mig af 6. april 1993, at vi skulle undersøge dette spørgsmål. Da de organisationer, jeg har lavet aftalen med, imidlertid ikke længere ønsker det gennemført, ser jeg altså ingen grund til at gå videre med sagen.

I øvrigt kan jeg henvise til det, der står i aftalen: at det har været bonitetsforskelle, der har gjort, at man har haft diskussionen.

Rønholt (KF):

Jeg må gå ud fra, at der foreligger en opsigelse af aftalen fra de to organisationer, siden landbrugsministeren indtager den holdning.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Den holdning, de to organisationer har indtaget, er dels meddelt mig og har dels været offentligt tilkendegivet i pressen. Jeg tror ikke, der er nogen, der ikke er klar over, at der i den ene organisation har været en afstemning, hvorved et flertal udtalte sig, og at hovedbestyrelsen i den anden organisation har udtalt sig på organisationens vegne. Spørgsmålet blev siden bragt op på organisationens landsmøde, hvor ingen ønskede at anfægte den beslutning, den pågældende hovedbestyrelse havde truffet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 561

7) Til *landbrugsministeren* af:**Rønholt (KF):**

»Hvorledes agter ministeren at inddele landet i udbytteregioner som nævnt i forlig af 6. april 1993 med landbrugets organisationer?«

Skriftlig begrundelse

I henhold til EF's landbrugsreform i maj 1992 blev det muliggjort at inddele landene i udbytteregioner med henblik på at lade den efterfølgende hektarstøtte afspejle det reelle udbyttetab som konsekvens af prisfaldet på korn.

De øvrige EU-lande har da også for længst opdelt landbrugsområderne i forskellige udbytteregioner.

Rønholt (KF):

Det fremgår ligeledes af forligsteksten af 6. april 1993, at landbrugsministeren agter at arbejde for, at Danmark bliver inddelt i flere regioner, og vil undersøge disse muligheder i en forhandling med EU.

Hvor langt er landbrugsministeren nået i disse forhandlinger med EU?

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg har drøftet spørgsmålet med Kommissionen. Der har været udarbejdet syv forskellige modeller til, hvordan det i givet fald kunne gøres i Danmark, hvorefter organisationerne, der indgik aftalen med mig, har meddelt, at de ikke længere står ved det ønske, de havde dengang. Derfor er arbejdet standset.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 562

8) Til *landbrugsministeren* af:**Rønholt (KF):**

»Hvorfor udtaler ministeren til Morgenavisen Jyllands-Posten den 26. januar 1994, at spørgsmålet om regionalisering af Danmark efter udbytte er faldet, fordi forslaget er nedstemt i De Danske Landboforeninger?«

Skriftlig begrundelse

Når forslaget om udbytteregioner er nedstemt på De Danske Landboforeningers ekstraordinære delegeretmøde i Herning den 24. januar 1994, er det da ikke ensbetydende med, at kompensation for kornprisfaldet i forhold til et reelt afgrødetab er forkert.

Spørgeren går ikke ud fra, at det er organisationerne, der skal lovgive i Danmark.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg kan henvise til de svar, jeg allerede har

[Landbrugsministeren]

afgivet på de foregående spørgsmål.

Når jeg har udtalt mig til Jyllands-Posten, som jeg har, skyldtes det den udvikling, der har været i de organisationer, jeg havde lavet en aftale med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 575

9) Til *sundhedsministeren* af:

Birgitte Husmark (SF):

»Er det rimeligt, at små virksomheder, der har en produktion af forskellige former for levnedsmidler, bliver pålagt så store kontrolgebyrer, at det ikke kan betale sig at opretholde produktionen endsige starte noget nyt, og mener ministeren, at det er fremmende for samarbejdet og til gavn for forbrugerne, at de små virksomheder skal betale disse gebyrer?«

Birgitte Husmark (SF):

Når jeg har stillet dette spørgsmål, er det i håb om at få henledt regeringens opmærksomhed på, at der er nogle problemer omkring den måde, som kontrolgebyrerne for levnedsmiddelkontrol virker på – desværre også fremover – og jeg vil spørge regeringen, om man ikke agter at tage hensyn til de problemer, som denne form for gebyrvirksomhed giver, ikke mindst for de små virksomheder og det samarbejde, som meget gerne skulle etableres mellem små, ofte nystartede, virksomheder og levnedsmiddelkontrollen, til gavn for forbrugerne og til gavn for forsyningen med rene og friske fødevarer.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg vil gerne sige omkring samarbejdet, at det ser vi naturligvis meget gerne etableret mellem virksomhederne og levnedsmiddelkontrollen, men det er jo sådan, at der på alle virksomheder – det gælder også små virksomheder – skal føres et regelmæssigt tilsyn og en regelmæssig kontrol efter bestemmelserne i levnedsmiddeloven og efter EU's direktiv om offentlig kontrol med levnedsmidler. Og det sker jo – det skal man være opmærksom på – først og fremmest af hensyn til forbrugerne.

Gebyrerne på levnedsmiddelkontrol skal bl.a. dække de omkostninger, der er forbundet med tilsyn og kontrol. Som bekendt trådte der

en ny gebyrordning i kraft den 1. januar i år. Det er nu sådan, at gebyrerne fastsættes med udgangspunkt i den enkelte virksomheds eller den enkelte forretnings kontrolbehov, og derved får den enkelte virksomhed mulighed for selv at påvirke gebyrets størrelse. Målet er at skabe et så omkostningsægte og gennemsigtigt system som muligt.

Det er nu kommunalbestyrelsen, der fastsætter gebyrernes størrelse; der er sat et maksimumsbeløb på, men inden for maksimumsbeløbet inden for den enkelte virksomhedskategori bestemmer kommunalbestyrelsen det selv. For kalenderåret 1994 kan vi vente, at der kommer udmelding om gebyrernes størrelse i løbet af meget kort tid, og jeg agter selvfølgelig også nøje at følge, hvordan det går med de nye gebyrregler.

Det er værd at mærke sig, at gebyrsystemet i fremtiden vil afspejle, at jo mere veldrevet en virksomhed er, jo mindre kontrol vil der være behov for, og jo mindre gebyr vil der så også blive opkrævet. Der bliver altså med det nye gebyrsystem set i forhold til det hidtidige et klart økonomisk incitament for den enkelte virksomhed til at overholde levnedsmiddelovens bestemmelser – og det er jo i sidste ende til gavn for forbrugerne.

Birgitte Husmark (SF):

Det, som ministeren svarer her, var jo det, som efter ministerens opfattelse lå i intentionen med den lov, der blev vedtaget for 1 år siden. Men det, som gjorde os betænkelige og stadig væk gør os betænkelige, er faktisk det samme, som også gjorde Socialdemokratiet betænkeligt, dengang man første gang tog hul på disse gebyrer under VK-regeringen.

Jeg vil godt spørge ministeren, om ministeren ikke ser det som et problem, at gebyrerne skal fastsættes efter meget udviklede regler, og at de skal fastsættes af kommunen. Hvis en lille virksomhed kommer og spørger, om man må få hjælp til en kontrol, vil man risikere at blive idømt et større kontrolgebyr, men hvis man tier stille med, at man muligvis har et problem, vil der være klar bane, og kommunen vil så holde sig til de gebyrer, som man har forudset.

Jeg synes, at denne model tværtimod lægger op til – og jeg vil godt spørge, om ministeren ikke er enig i det – at man skal hemmeligholde

[Birgitte Husmark]

ting, i stedet for til, at man etablerer et åbent og tillidsfuldt samarbejde.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg vil sige, at jeg synes, at det gebyrsystem, vi har fået her fra 1. januar 1994, er bedre end det system, der virkede indtil 1. januar, hvor det jo var sådan, at selv små virksomheder, som havde et meget lille tilsynsbehov, og hvor der var et meget lille kontrolbehov, kunne komme i en situation, hvor de skulle betale et relativt højt gebyr. Nu bliver gebyret fastsat efter, hvad man rent faktisk skal bruge af tid og kræfter og ressourcer i levnedsmiddelkontrollen til at klare tilsynsopgaven i forhold til den konkrete forretning og i forhold til den konkrete virksomhed. Det synes jeg er et betydeligt fremskridt.

Jeg synes for så vidt også, at det er et fremskridt, at det nu er kommunalbestyrelsen, der skal fastsætte gebyrernes størrelse. Det er trods alt kommunalbestyrelsen, der er tættest på de enkelte virksomheder, og det er også dér, man kan få det bedst mulige samarbejde med de lokale virksomheder.

Til det med at hemmeligholde ting kan jeg sige, at dér har jeg ikke helt den samme skepsis over for forretningsdrivendes hensigter. Det må naturligvis være sådan, at det også er i den forretningsdrivendes egen interesse, at der ikke kan sås tvivl om vedkommendes virksomhed og vedkommendes forretning og håndtering af levnedsmidler i forhold til forbrugerne og dermed jo altså også, at man kan stå inde for, at det, der præsteres i den pågældende forretning, er forbrugermæssigt forsvarligt. Jeg mener, at forbrugeren og den forretningsdrivende her i virkeligheden har fælles interesser.

Birgitte Husmark (SF):

Jamen sådan som jeg læser den nye vejledning, der er udsendt om levnedsmiddelkontrolgebyrerne, kan jeg da ikke se andet, end at man har en todelt model, hvor man har en model for virksomheder med under 25 mio. kr. i årlig omsætning og en model for virksomheder med over 25 mio. kr. i årlig omsætning.

En lille virksomhed, der f.eks. har 4-5 mio. kr. i årlig omsætning, bliver altså belagt med omkostninger til godkendelse og omkostninger til kontrol inden for de forskellige levnedsmiddelkategorier, som man nu måtte beskæfti-

ge sig med. Jeg vil endnu en gang spørge ministeren, om han ikke mener, at det kan være en urimelig belastning for små virksomheder.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Skulle en mindre virksomhed føle, at den gebyrfastsættelse, kommunalbestyrelsen foretager, er urimelig, er der mulighed for at forelægge spørgsmålet for Levnedsmiddelstyrelsen, sådan at Levnedsmiddelstyrelsen kan tage stilling til, om det gebyr, der er fastsat, er urimeligt i forhold til den tilsyns- og kontrolvirksomhed, som kommunen skal udøve over for virksomheden. Der er altså en mulighed for at få en statslig instans til at kigge på gebyrstørrelsen, hvis man føler sig dårligt behandlet af den lokale myndighed.

Birgitte Husmark (SF):

Afslutningsvis vil jeg godt forsøge endnu et spørgsmål, for problemet behøver ikke at bestå i, at man som virksomhed føler sig urimeligt behandlet af sin levnedsmiddelkontrolmyndighed, men problemet kan bestå i, at man føler sig urimeligt behandlet af de gebyrer, som levnedsmiddelkontrolvirksomheden i henhold til den vedtagne lov er nødt til at pålægge virksomheden.

Jeg ved ikke, om ministeren har forståelse for, at det kan fratage nogle små virksomheder lysten til at fortsætte, subsidiært at gå i gang?

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg tror altså ikke, at afgiften til levnedsmiddelkontrol vil være det afgørende moment for, om man vil drive en virksomhed eller man ikke vil drive en virksomhed; så store er de gebyrer, der er tale om her, nu heller ikke. Og problemet bliver i hvert fald mindre efter den 1. januar i år for fremtidigt etablerede virksomheder, fordi gebyret nu bliver fastsat efter omfanget af den kontrol og det tilsyn, der skal være med virksomheden.

Jeg må sige, at hvis levnedsmiddelkontrolgebyrets størrelse tager modet fra en virksomhedsdrivende, så tror jeg nu altså, at der er mange andre problemer knyttet til den pågældende virksomhed. Jeg mener, at det system, vi har fået lavet nu, er bedre end det, vi havde før.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 632

10) Til *sundhedsministeren* af:

Jørgen Winther (V):

»Kan ministeren oplyse, hvorfor Sundhedsstyrelsen i november 1993 beregner, at screening af donorblod for anti-HTLV vil koste »ikke under 30 mio. kr. om året«, når de faktiske udgifter kun er omkring halvdelen?«

Sundhedsministeren (Torben Lund):

I november 1993 blev det oplyst uofficielt fra Sverige, at indførelse af screening for HTLV skønnedes at ville koste cirka 150 mio. svenske kroner. Grundlaget for det svenske skøn var et donorkorps på 250.000 donorer og 450.000 tapninger.

På grundlag af det svenske skøn, sammenholdt med antallet af donorer i Danmark i 1992, som var 270.000, og antallet af tapninger, der lå på 394.000, var det i november 1993 Sundhedsstyrelsens umiddelbare skøn, at omkostningerne ved at iværksætte screening af donorblod for HTLV formentlig ville være ikke under 30 mio. kr. om året. Sundhedsstyrelsen fremhævede samtidig udtrykkeligt, at udgifterne i Danmark ikke med sikkerhed kunne beregnes her og nu; det fremgår af et notat, der er oversendt til Sundhedsudvalget, dateret den 18. november 1993.

Efterfølgende har Sundhedsstyrelsen foretaget mere præcise beregninger, hvori bl.a. er indgået oplysning om prisfald på det nødvendige testudstyr. Herved revideres det foreløbige skøn, sådan at udgifterne ved indførelse af screening af donorblod for HTLV nu skønnes at udgøre 20-21 mio. kr. Udgifterne fordeler sig med 18 mio. kr. til drift pr. år og 2-3 mio. kr. til etablering af screening for HTLV.

Jeg synes, at man i denne sammenhæng må glæde sig over, at screeningerne – når man foretager beregningerne mere sikkert i forhold til de danske omkostninger – ser ud til at blive knap så omkostningskrævende, som man oprindeligt på baggrund af de svenske informationer havde skønnet.

Jørgen Winther (V):

Jeg takker for ministerens svar, og jeg er enig med ministeren i, at det er glædeligt, at beløbet ikke er så højt, som man først troede.

Det, jeg finder betænkeligt, er, at både ministeren og de forskellige ordførere skal træffe beslutning om screening eller ikke-screening af donorblod på baggrund af et notat, hvori der står, at omkostningerne formentlig ikke vil være under 30 mio. kr. om året. Når man skriver: »ikke under 30 mio. kr. om året«, vil man jo sådan set kun kunne tro, at det vil koste mere.

Usikkerheden består så i, om det måske koster 32, 36 eller 40 mio. kr.

Der står også senere, at det især er på grund af de økonomiske omkostninger, at Sundhedsstyrelsen tilråder, at der ikke skal screenes for HTLV-virus.

Jeg vil derfor gerne spørge ministeren, om ministeren finder det tilfredsstillende, at Sundhedsstyrelsen orienterer på en så vildledende måde, at det kun kan opfattes, som om der gives forkerte oplysninger.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg vil gerne sige, at det er fuldstændig urimelige påstande, der her fremsættes om Sundhedsstyrelsen.

I notatet fra 18. november 1993, som hr. Jørgen Winther blev bekendt med før jul, står der udtrykkeligt, at udgifterne i Danmark ikke kan beregnes sikkert her og nu, idet de afhænger af, hvad testen kommer til at koste, herunder prisen på den konfirmatoriske test, af antallet af nynormeringer i blodbanker, af anskaffelse af apparatur m.v., men umiddelbart vil omkostningerne formentlig ikke blive under 30 mio. kr. om året.

På det grundlag blev der ikke truffet nogen endelig beslutning om screeningen. Tværtimod bad vi efter et møde i ordførerkredsen om at få yderligere informationer om omkostningerne, og det er så de informationer, som Sundhedsstyrelsen har forsynet Folketinget med ved et notat af 26. januar 1994.

Efter fremkomsten af det notat, hvor man altså har foretaget en mere præcis beregning af de danske forhold og har ført nøjere drøftelser med dem, der skal foretage de pågældende screeninger, når man frem til, at det heldigvis – kan man sige – er lidt billigere, end man oprindeligt havde forudset på baggrund af de svenske skøn over, hvad det vil koste at gennemføre screeninger af denne art i Sverige.

Det var det ene, jeg har at sige, og det andet er, at det ikke er rigtigt, når hr. Jørgen Winther

[Sundhedsministeren]

siger, at det især var på grund af de økonomiske omkostninger, at Sundhedsstyrelsen ikke mente, der burde screenes for HTLV. De økonomiske omkostninger nævnes på lige fod med andre hensyn og andre argumenter i anbefalingen fra Sundhedsstyrelsen som argument for, at man ikke mener, at der var grundlag for at foretage screeningen.

Jørgen Winther (V):

Der er en ting, jeg ikke helt forstår, og det er, at ministeren i et brev fra december måned 1993 skrev, at ministeren agtede at følge Sundhedsstyrelsen i, at der ikke skulle screenes. Når ministeren agter at følge Sundhedsstyrelsen, kan det sandelig kun opfattes, som om ministeren dermed også har besluttet, at der ikke skal foretages en form for screening af donorblod.

På den baggrund vil jeg gerne spørge, om ministeren er enig i Sundhedsstyrelsens indstilling om, at der ikke bør screenes, for så vidt jeg er orienteret, er det stadig væk Sundhedsstyrelsens opfattelse, at der ikke bør screenes. Hvad er så årsagen til, at ministeren har skiftet holdning i januar måned i år?

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det er korrekt, at jeg – på baggrund af det notat og den indstilling, der lå fra Sundhedsstyrelsen – skrev til de sundhedspolitiske ordførere, at jeg ville følge indstillingen i notatet, medmindre jeg hørte fra dem. Sådan har vi altid gjort i sager, hvor det drejer sig om blodets kvalitet, sådan har min forgænger, hr. Jørgen Winthers partifælle fru Ester Larsen, administreret det, og sådan har hendes forgænger i embedet administreret det.

Der blev fremsat et ønske om, at vi skulle have et ordførermøde om det, så der var altså ikke på forhånd enighed om at følge Sundhedsstyrelsens indstilling. Derefter holdt vi et møde om sagen, hvor vi aftalte, at vi så skulle indhente yderligere oplysninger, og når vi havde dem, skulle vi holde et nyt møde.

Inden vi var færdige med at træffe beslutninger og vurdere de oplysninger, som hr. Jørgen Winther selv havde bedt om at få forelagt ordførerkredsen i udvalget, syntes hr. Jørgen Winther, at det var interessant at få en offentlig diskussion om disse ting. Jeg synes ærlig talt ikke, at hr. Jørgen Winther skal skrue sig for højt op om det proceduremæssige.

Hr. Jørgen Winther ved udmærket godt, at på baggrund af de tilkendegivelser, der har været, og for at der ikke på nogen måde skulle kunne skabes usikkerhed og utryghed om kvaliteten af donorblod her i landet, valgte jeg efter det forløb, der havde været, at sige, at så lavede vi en forsøgsordning, der svarer til den svenske, og det vil sige, at det bliver en 1-årig forsøgsordning, hvor man screener donorblod for HTLV.

Jan Køpke Christensen (FP):

Nu da sundhedsministeren og hr. Jørgen Winther drager alle de møder ind i debatten, vil jeg gerne spørge sundhedsministeren, om sundhedsministeren kan bekræfte, at det ikke er alle Folketingets partiers sundhedsordførere, der har været indkaldt. Ville det ikke være rimeligt fremover, at alle blev indkaldt, når det drejede sig om sådan en alvorlig sag, som der her er tale om?

Jørgen Winther (V):

Jeg vil gerne følge det op og spørge, om sundhedsministeren er fuldt ud tilfreds med den rådgivning, som sundhedsministeren i november måned 1993 har fået af Sundhedsstyrelsen. Jeg vil også gerne spørge ministeren, om ministeren stadig har den holdning, at det er bedst at foretage denne screening, eller om ministeren kun gør det for at tilfredsstille oppositionen. Hvis ministeren har den sidste holdning, er det da udmærket, men jeg vil egentlig gerne høre, hvad ministerens egen holdning er.

Angående det proceduremæssige vil jeg gerne sige, at det var undertegnede, der krævede, at mødet om, hvorvidt man skulle screene for HTLV, skulle afholdes, og eftersom det så ud til, at beslutningen var truffet, syntes jeg, at offentligheden skulle orienteres om det, for jeg føler, at offentligheden har krav på kendskab til disse vigtige blodsager.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det sidste er jeg fuldstændig enig i; naturligvis skal der være offentlighed om beslutninger af denne art.

Selve forløbet kan jeg nu ikke bekræfte hr. Jørgen Winther i. Hr. Jørgen Winther bad om nogle supplerende oplysninger fra Sundhedsstyrelsen, som vi så skulle have på et efterføl-

[Sundhedsministeren]

gende møde, men i mellemtiden besluttede hr. Jørgen Winther sig for at lave en politisk sag ud af det.

Med hensyn til om det er bedst at screene eller ikke at screene, ligger det sådan, at Sundhedsstyrelsen rent sundhedsfagligt har vurderet, at der ikke er behov for at screene, og det fremgår også klart af den udmelding, jeg har givet. Jeg har så af mere overordnede hensyn, herunder at der ikke må opstå en situation, hvor der overhovedet kan være tvivl i befolkningen om donorblodets kvalitet, tilsidesat Sundhedsstyrelsens vejledning og sagt, at vi laver en forsøgsordning her i landet, der svarer til den, man har i Sverige.

I øvrigt vil jeg sige, at jeg er tilfreds med den faglige rådgivning, jeg har fået af Sundhedsstyrelsen, og jeg har ikke noget grundlag for at kritisere den og heller ikke det første økonomiske skøn, som Sundhedsstyrelsen forelagde, hvor Sundhedsstyrelsen selv i skrivelsen meget omhyggeligt påpegede, at det ville kræve en nøjere beregning, før man kunne opgive den præcise pris på, hvad det her i landet ville koste at gennemføre screeningen.

Jeg skal bekræfte over for hr. Jan Køpke Christensen, at det ikke var alle ordførere, der deltog i det pågældende møde, og hvis der holdes lignende møder fremover – hvilket jeg vil overveje – skal jeg love hr. Jan Køpke Christensen, at hr. Jan Køpke Christensen også vil blive indkaldt.

Formanden:

Man skal lige huske at trykke sig ind og sikre sig, at den grønne lampe lyser.

Birgitte Husmark (SF):

Den lyser. Jeg kan ikke gøre mere. Men den lyser ikke på mikrofonen.

Formanden:

Prøv at tale højt. Jeg ved i hvert fald, at her på talerstolen virker det. Værsgo, fru Birgitte Husmark.

Nu bliver det næsten så højtideligt.

Birgitte Husmark (SF):

Tak. Det bliver for en meget kort bemærkning, men jeg kan ikke gøre den fra min egen talerstol. Jeg vil gerne bede sundhedsministeren bekræfte, at hr. Jørgen Winther ikke var

den eneste, der var usikker på det notat, der kom fra Sundhedsstyrelsen; vi sagde også, at vi var betænkelige og gerne ville drøfte det nærmere.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det kan jeg bekræfte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 633**11) Til sundhedsministeren af:****Jørgen Winther (V):**

»Hvad vil ministeren iværksætte for at begrænse smittespredningen af HTLV?«

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Selv om de hidtidige undersøgelser tyder på, at problemet med HTLV i donorblod er meget begrænset, har jeg, som vi var inde på det før, anmodet Sundhedsstyrelsen om snarest muligt som en forsøgsordning for foreløbig et år at iværksætte screening af donorblod for HTLV. Det skyldes, at jeg har anset det for helt afgørende at bevare befolkningens tillid til donorblodet.

Med hensyn til faktorpræparater er det udelukket, at der kan ske HTLV-smitteoverførsel, da HTLV ikke findes frit i smitsom form i et plasma og dermed heller ikke i det plasma, der anvendes til fremstilling af faktorpræparater. Herudover foretages der jo det, der hedder virusinaktiverende behandling af alle faktorpræparater, og denne behandling er også virksom over for HTLV.

Alle danske blodbanker vil herefter inden den 1. april 1994 have iværksat screening for anti-HTLV af alt indtappet donorblod, og dermed vil alt donorblod, der udleveres fra blodbanker fra og med den 1. maj 1994 være HTLV-screenet.

Jeg kan i øvrigt gøre opmærksom på, at denne screeningsordning følger de svenske regler, som iværksættes fra 1. marts 1994.

Jørgen Winther (V):

Tak for svaret. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvor hyppig denne sygdom er i andre både europæiske og oversøiske lande.

Jeg vil også gerne spørge ministeren om, hvor stor risikoen for smitte via brystmælk fra

[Jørgen Winther]

mor til barn er, og om ministeren har tænkt sig at advare især narkomaner og HIV-smittede mod denne sygdom.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

I det meget omtalte notat af 18. november 1993 fra Sundhedsstyrelsen har vi fået vurderinger af, hvordan prævalensen, dvs. hyppigheden, er i andre lande, og det er oplyst, at en prævalensundersøgelse i England og Holland har vist, at 1 ud af 100.000 donorer var smittet; i Sverige har man jo ved en undersøgelse af 16.000 donorer konstateret 1 tilfælde af HTLV-smitte.

For så vidt angår spørgsmålet om risikoen for overførsel ved brystmælk fra mor til barn, må jeg have en faglig vurdering fra Sundhedsstyrelsen; det kan jeg ikke på stående fod svare på, da det er et rent fagligt spørgsmål.

Derudover kan jeg til spørgsmålet om, hvorvidt man skal HTLV-teste i forbindelse med HIV-testning, sige, at det vil være op til den enkelte læge at afgøre, om der er grundlag for at tilbyde en HTLV-testning. Så må den, der skal testes, afgøre, om vedkommende ønsker at få foretaget en sådan testning.

Jeg kan yderligere sige, at Sundhedsstyrelsens gruppe af sagkyndige på dette område netop vil drøfte spørgsmålet om testning af risikogrupperne – dvs. dem, der alligevel får taget en HIV-test – den 21. februar i år. I den drøftelse vil altså også indgå spørgsmål om testning for HTLV. Endvidere kan jeg sige, at hverken i Sverige eller i USA er der tilbud om rutinemæssig HTLV-test sammen med HIV-test.

Jørgen Winther (V):

Efter dette svar er det min opfattelse, at ministeren og vel også Sundhedsstyrelsen stadig væk tager utrolig roligt på dette problem. Især smitte via modermælk synes jeg er noget at det, som man må tage meget alvorligt, for hvis man først én gang er smittet med HTLV-virus, er det desværre en livslang infektion, man får, der ikke forsvinder af sig selv, og jeg kan oplyse ministeren om, at det smitter ret udtalt via brystmælk.

Jeg kan også oplyse ministeren om, hvor hyppigt smitten forekommer i visse egne af verden. Noget af det, der har foruroliget mig utrolig meget, er et område i Japan, hvor man

har undersøgt 7.000 mennesker, og af disse mennesker var der faktisk 8,5 pct., der var inficeret med HTLV. En sådan oplysning synes jeg er utrolig vigtig at få frem. Sagen er, at i visse isolerede områder bliver infektion med dette virus meget udbredt.

Med hensyn til risikoen for, at den enkelte smittede udvikler sygdomme, er det oplyst fra Sundhedsstyrelsen, at der er mindre end 5 pct. risiko for, at en smittet får leukæmi. I litteraturen, f.eks. i californiske lærebøger, står der, at omkring 6,9 pct. af smittede mænd får denne leukæmiform, mens hyppigheden er noget lavere blandt kvinder.

Alt i alt synes jeg, denne sygdom er bekymrende. Det er en livslang sygdom, der hos nogle giver leukæmi, og den smitter via brystmælk. Jeg synes, der er behov for, at vi får endnu mere information om den, og at Sundhedsstyrelsen giver ministeren den fornødne information.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Hvis hr. Jørgen Winther ønsker yderligere information om sygdommen, smitterisici, og hvad man nu kan fremskaffe, skal jeg gerne sørge for det, men så må jeg bede hr. Jørgen Winther om at præcisere, hvilke informationer hr. Jørgen Winther gerne vil have, og jeg vil sige, at jeg naturligvis som sundhedsminister må støtte mig til Sundhedsstyrelsens faglige vurdering af spørgsmålene.

Endelig vil jeg sige om HTLV-test, at i Sverige og i USA, som nok er nogle af de lande, der går længst i denne sammenhæng, foretager man altså ikke rutinemæssige undersøgelser for HTLV i forbindelse med HIV-test. Vi kender ikke nogen steder, man gør det, men jeg tør ikke afvise, at det kan være tilfældet. Det, vi har lagt op til, og som har været drøftet i ordførererkredsen, har været, om vi skulle lave en screening af donorblodet – og det er jo noget ganske andet – på lignende måde som den svenske ordning.

Jeg har med den beslutning, der nu er truffet, lagt op til, at vi laver en 1-årig forsøgsordning, hvor vi i 12 måneder screener alt donorblod, der bliver tappet her i landet, for at se, hvor hyppigt en eventuel HTLV-smitte forekommer her i landet; altså på samme måde som i Sverige.

Jørgen Winther (V):

Jeg er for det første meget glad for, at ministeren har ændret holdning og nu vil foretage screening. Mit næste ønske og håb er, at ministeren vil sætte sig bedre ind i sygdommen ved at læse noget mere om den og derved komme til at tage den tilsvarende alvorligt.

Jeg tror, det er med til at dysse både Sundhedsstyrelsen og ministeren ned, at denne infektion ikke er umiddelbart farlig; der går måske op til 15 år, før den enkelte person får leukæmi. Men hvis man tænker sig den situation, at en yngre kvinde bliver smittet med denne HTLV-virus og derefter får børn, er risikoen for, at hendes børn får denne sygdom, relativt stor, og de har også denne infektion i sig hele livet. Det er derfor, jeg føler, at vi skal være meget opmærksomme på denne sygdom fra starten, og det håber jeg at ministeren vil være.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Selv om det måske var svært at opfatte et spørgsmål i det, hr. Jørgen Winther sagde, vil jeg naturligvis bekræfte, at jeg vil være meget opmærksom. Men jeg vil også gøre opmærksom på over for hr. Jørgen Winther, at det her er jo en parlamentarisk forsamling, hvor vi skal træffe nogle politiske beslutninger på baggrund af de faglige råd, vi måtte få fra fagkunds-kaben – i dette tilfælde altså i første række Sundhedsstyrelsen. Vi er ikke et medicinsk selskab her i Folketinget, men en parlamentarisk forsamling.

Men jeg lytter til de faglige råd, jeg får fra Sundhedsstyrelsen, også om denne sygdom og den smitterisiko, der måtte være i forbindelse med HTLV.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 634

12) Til *sundhedsministeren* af:

Jørgen Winther (V):

»Hvordan vil ministeren sikre, at Folketinget fremover modtager mere troværdige beregninger og mere troværdige oplysninger fra Sundhedsstyrelsen?«

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Spørgsmålet ligger i forlængelse af de øvrige og går på, om man modtager tilstrækkelig tro-

værdige beregninger og oplysninger fra Sundhedsstyrelsen. Vi har været lidt inde på det, så jeg kan gøre det meget kort ved at sige, at jeg har ikke noget grundlag for at kritisere troværdigheden af de beregninger og oplysninger, Sundhedsstyrelsen giver.

Jeg kunne måske minde om, at det ofte er meget komplicerede forhold, Sundhedsstyrelsen bliver anmodet om at udtale sig om, og tit også med meget kort varsel. Derfor er det ikke sjældent nødvendigt for Sundhedsstyrelsen at afgive nogle foreløbige vurderinger og skøn med en angivelse af, at der netop er tale om foreløbige vurderinger og skøn – nøjagtig som Sundhedsstyrelsen gjorde i notatet af den 18. november 1993 om screening for HTLV – og når der så foreligger mere fuldstændige oplysninger, kan det naturligvis blive nødvendigt at justere disse foreløbige skøn. Det er der ikke noget mærkeligt eller kritisabelt i. Sådan har det altid været, og sådan vil det også være fremover.

Jeg har ingen grund til at anfægte troværdigheden af de oplysninger og informationer, Sundhedsstyrelsen efter bedste evne og med udnyttelse af de muligheder, man har, forsøger at give til politikerne og offentligheden.

Jørgen Winther (V):

Det sidste, som ministeren sagde, kan jeg ikke forstå. Det må bero på en erindringsfor-skydning, for så vidt jeg husker, skete det engang i sommer, at sundhedsministeren var ret utilfreds med Sundhedsstyrelsen i anledning af en anden sag, som vi kan kalde nitratsagen. Jeg tror endda, at sundhedsministeren var så utilfreds, at han hidkaldte medicinaldirektøren og gav vedkommende en næse med henblik på, at fremover skulle man have mere troværdige oplysninger angående de forskellige ting, der bliver spurgt om.

Jeg kan erindre ministeren om, at i nitratsagen anførte Sundhedsstyrelsen, at der var konstateret 100 nitratsyge børn over en periode på 20 år, mens sagen var, at der faktisk kun var ét nitratsygt barn, og at der også var andre oplysninger fra Sundhedsstyrelsen, som var helt forkerte. Nu har vi denne nye sag, og jeg vil gerne minde ministeren om, at angående HIV-virus var Sundhedsstyrelsen alt for sent ude med at tilråde en rutinescreening. Det tror jeg nok ministeren er enig i.

[Jørgen Winther]

Angående den anden sag om hepatitis C-virus – leverbetændelsevirus – ved jeg, at ministeren var stærkt involveret og flere gange udtrykte offentligt, at Sundhedsstyrelsen var for langsom med at rådgive ministeren, og på daværende tidspunkt – da ministeren var oppositionens ordfører – var ministeren meget, meget ivrig for, at der skulle screenes for hepatitis C-virus; det skulle faktisk ske over night.

Så alt i alt mener jeg, at der er en vis grund til at være opmærksom på, at de informationer, man har fået fra Sundhedsstyrelsen, ikke altid har været brugbare i den politiske proces. Hvis ministeren synes det, er det min opfattelse, at det er en meget nøjsom minister, vi har.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg tror ellers ikke, jeg er berytget for at være nøjsom med at få korrekte oplysninger, og det tror jeg heller ikke Sundhedsstyrelsen vil skrive under på.

Men jeg vil gerne sige, at jeg synes ikke, det er korrekt, når hr. Jørgen Winther ligesom vil anfægte Sundhedsstyrelsens generelle troværdighed ved at henvise til en sag fra sidste sommer om nitrat i drikkevand, hvor medicinaldirektøren selv offentligt beklagede den sagsbehandling, der var foregået i Sundhedsstyrelsen. Hvis denne sag nu skal bruges til at anfægte Sundhedsstyrelsens generelle troværdighed i alle årene fremover, synes jeg, det er meget ringe. Jeg synes heller ikke, at hr. Jørgen Winther skulle bedømmes på samme måde for en eventuel utroværdig udtalelse på et eller andet tidspunkt, så hr. Jørgen Winthers troværdighed ville lide derunder i resten af hans politiske liv, for det tror jeg ærlig talt ikke hr. Jørgen Winther ville være tjent med. Skulle vi ikke give Sundhedsstyrelsen samme muligheder og samme fair behandling, som hr. Jørgen Winther måske gerne kunne ønske sig?

Jørgen Winther (V):

Jo, men i den aktuelle sag kan man da alligevel konstatere, at ministeren først traf en beslutning om ikke at screene på baggrund af nogle økonomiske beregninger, som Sundhedsstyrelsen havde opstillet.

Angående den anden ting – altså sygdomsriskoen – skriver Sundhedsstyrelsen, at den er mindre end 5 pct.; men som jeg sagde før, kan man se i forskellige lægebøger, at risikoen for,

at man får leukæmi, er op til 6,9 pct., så der er altså en forskel. Så min konklusion er, at Sundhedsstyrelsen både undervurderer sygdommens farlighed og samtidig overvurderer, hvad de økonomiske omkostninger måtte være ved at screene, og jeg synes, det er lidt betænkeligt.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Nu skal vi vel ikke genoptage behandlingen af det spørgsmål, vi havde til behandling for et øjeblik siden, altså det første af de tre spørgsmål, hr. Jørgen Winther har stillet.

Jeg vil ikke gentage, hvordan forløbet har været i denne sag. Der blev alene givet en oplysning fra min side om, hvilken indstilling der var kommet fra Sundhedsstyrelsen, og at jeg ville følge denne indstilling, hvis de sundhedspolitiske ordførere var enige i det. Der blev ikke truffet nogen beslutning om screening eller ikkescreening i december 1993.

Jeg synes heller ikke, det er rigtigt, at hr. Jørgen Winther nu igen fremdrager det foreløbige skøn på omkring 30 mio. kr., som Sundhedsstyrelsen kom med på grundlag af nogle svenske skøn og samtidig loyalt oplyste, at en nøjere beregning her i landet kan føre til et andet resultat end de 30 mio. kr.

Og det er simpelt hen ikke rigtigt – eller troværdigt for nu at blive i det ordvalg – når hr. Jørgen Winther siger, at det afgørende for beslutningen var økonomien. Det er simpelt hen ikke rigtigt. Hvis man kigger i notatet, var økonomien kun ét af de elementer, der spillede en rolle for afgørelsen, sådan som det altid er tilfældet. Det er jo klart, at der altid er økonomi involveret i initiativer, også på det sundhedspolitiske område.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 617

13) Til *trafikministeren* af:

Tom Behnke (FP):

»Hvor længe har Trafikministeriet bevidst tilsidesat loven om aktindsigt, og hvad har begrundelsen været?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Retsudvalgets alm. del, bilag 293, og Ekstra Bladet den 3. februar 1994, side 15.

Trafikministeren (Trøjborg):

Indledningsvis vil jeg gerne fastslå, at forløbet af den sag om aktindsigt, der henvises til i begrundelsen for spørgsmålet, og som er detaljeret beskrevet i udtalelsen fra Folketingets Ombudsmand – herunder det tidsmæssige forløb – helt klart er utilfredsstillende og uacceptabelt. Dette er også blevet præciseret af min forgænger den 27. januar 1994, altså samme dag, som han modtog ombudsmandens udtalelse med kritikken af Trafikministeriet.

Denne kritik har ministeriet taget til efterretning, og den daværende trafikminister traf samtidig beslutning om, at det blev indskærpet i ministeriet; jeg citerer fra trafikministerens pressemeddelelse:

»... at det sagsforløb, der har ført til den af ombudsmanden rejste kritik, er uacceptabelt, og at jeg ikke vil se gentagelser.«

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig dette. Der har været tale om en meget beklagelig behandling af sagen i ministeriet, og der er anmodet om en redegørelse for sagsforløbet i ministeriet fra den, der har haft med sagen at gøre. Jeg vil afvente denne redegørelse, men det er klart, at der ikke burde kunne konstateres en så urimelig lang behandlingstid, som vi kan nu.

Tom Behnke (FP):

Jeg skal indledningsvis takke for ministerens positive svar, og jeg skal med det samme også spørge ministeren: Vil den redegørelse, der vil blive udarbejdet, blive tilstillet Folketinget, så Folketingets medlemmer også kan blive gjort bekendt med den?

Lad mig så med hensyn til spørgsmål nr. S 617 henviser til ombudsmandens skrivelse og citere fra side 11:

»Endvidere har ministeriet henvist til, at der er forbundet et betydeligt arbejde med at behandle aktindsigtsanmodninger, idet hvert enkelt dokument karakter i relation til offentlighedsloven skulle fastlægges.«

Det er ministeriets begrundelse for, at der er gået så lang tid, inden man kunne komme med et svar, og inden der kunne gives aktindsigt. Jeg vil gerne høre, om ikke ministeriet på et eller andet tidspunkt, da man startede forhandlingerne og overvejelserne om Øresundsbroen, havde forestillet sig, at det kunne være et projekt, der måske havde en vis interesse for befolkningen, og at en enkelt eller flere borge-

re muligvis ville bede om aktindsigt. Kunne man ikke allerede, da sagen startede, på forhånd have besluttet, om der skulle være aktindsigt eller ej for hvert enkelt dokument? Så skulle man ikke have hele stakken af dokumenter frem, hver gang en ny borger henvendte sig, og gå hvert enkelt dokument igennem fra en ende af, hvis det var noget, man havde gjort på forhånd.

Trafikministeren (Trøjborg):

Der er for mig ingen tvivl om, at Trafikministeriet i den pågældende periode – som det også fremgår af ministeriets svar til ombudsmanden – har været meget belastet rent ressourcemæssigt, og det forhold tager ombudsmanden da også i betragtning. Imidlertid er det ingen undskyldning for, at sagen har verseret så længe, og det, jeg kan gøre, er at sige, at vi er kede af det og beklager det – eller på mere almindeligt dansk undskyldte den lange behandlingstid, der har været tale om. Det er naturligvis vigtigt for mig som minister at sikre, at det ikke sker igen, og at vi helt og fuldt lever op til reglerne om offentlighedens adgang til og indsigt i verserende sager. Det er sket nu i Trafikministeriet, og det synes jeg er tilfredsstillende.

For så vidt angår den redegørelse, som ministeriet har anmodet den pågældende medarbejder om, vil jeg blot sige som mit svar til hr. Tom Behnke, at den sag vil blive behandlet helt efter de gældende tjenestemandsretlige regler.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 618

14) Til trafikministeren af:

Tom Behnke (FP):

»Har Trafikministeriets tilsidesættelse af loven om aktindsigt været begrundet i et ønske om at holde de reelle oplysninger om Øresundsprojektet hemmelige?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 617.

Trafikministeren (Trøjborg):

Nej, jeg mener ikke, at den lange sagsbe-

[Trafikministeren]

handlingstid kan have haft til formål eller har været begrundet i et bevidst ønske om at tilsidesætte adgangen til aktindsigt eller holde oplysninger om Øresundsprojektet tilbage for offentligheden.

De, der har fulgt Øresundsprojektet, ved da også, at der ikke har været nogen spørgsmål, som ikke har været inde i den offentlige debat på den ene eller anden måde i de mere end 3 år, hvor dette projekt har påkaldt sig en meget, meget betydelig offentlig interesse. Det er ikke min opfattelse, at der er tilbageholdt reelle oplysninger om Øresundsprojektet.

Tom Behnke (FP):

Der er ingen tvivl om – og det har udviklingen også vist – at der er tale om et kontroversielt spørgsmål og en kontroversiel sag, og jeg kunne da også have forståelse for, at der var dele af de foreliggende rapporter, som man ikke ønskede at offentligheden skulle få indsigt i; men det er altså stærkt uacceptabelt, hvis det er den fremgangsmåde, man har benyttet.

Men det, jeg vil spørge om, er netop den meget, meget lange sagsbehandlingstid, inden man giver oplysningerne fri. Ministeren svarer, at det ikke har noget at gøre med, at det netop var Øresundsprojektet, for der var ikke noget, man ønskede at hemmeligholde her. Og så er mit spørgsmål: Er der en tilsvarende lang behandlingstid for alle sager i Trafikministeriet, når borgerne beder om at få aktindsigt, eller var det kun for Øresundsprojektet, der var denne lange sagsbehandlingstid? Og hvis det var årsagen, hvorfor så denne forskel?

Trafikministeren (Trøjborg):

Det er vigtigt for mig at sikre, at der ikke vil blive tale om nogen lang sagsbehandlingstid efterfølgende, og det er vigtigt for mig at tilkendegive over for Folketinget, at jeg beklager, at der har været tale om en så lang sagsbehandlingstid, som det er tilfældet her.

Men jeg vil gerne igen understrege, at jeg ikke har noget grundlag for at formode, at der skulle være nogen som helst oplysninger om Øresundsprojektet. Som jeg sagde i mit første svar, er der altså tale om et projekt, som har været vendt og drejet i samråd og i forespørgsler her i Folketinget og selvfølgelig også i de partier, som udgør det parlamentariske grundlag for

den anlægslov, der danner basis for selve projektet. Der er ingen som helst grund til at antage, at der skulle være skjult noget, og det vil også fremgå af et af mine efterfølgende svar, at der selvfølgelig nu er givet aktindsigt, så alle oplysninger kan blive tilgængelige for dem, der ønsker det.

Tom Behnke (FP):

Lad mig citere fra Ekstra Bladet den 3. februar 1994, hvor der er et resumé af ombudsmandens skrivelse:

»Ombudsmanden forventer en hurtig behandling, at ministeriet lever op til forvaltningslovens krav om at begrunde sine afgørelser – og lever op til offentlighedslovens krav om at fortælle, hvilke dokumenter der ikke udleveres. Hidtil har ministeriet overtrådt hver eneste regel.«

Er ministeren enig i, at det er tilfældet?

Trafikministeren (Trøjborg):

Som jeg sagde før, har Trafikministeriet taget ombudsmandens kritik til efterretning; vi har ændret procedurerne, og jeg har gjort opmærksom på, at vi ikke vil se gentagelser. Det må være det præcise svar på hr. Tom Behnkes spørgsmål.

Jeg vil gerne sige, at det er vigtigt for mig, at Trafikministeriet er et åbent ministerium, og jeg vil også gerne understrege, at de projekter, som Trafikministeriet ressortmæssigt står for, bestemt tåler offentlighedens søgelys. Det er gode projekter, som er til gavn for vort samfund, og derfor vil vi også bestræbe os på at være så åbne, som det overhovedet er muligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 619

15) Til trafikministeren af:

Tom Behnke (FP):

»Hvad er det i Øresundsprojektet, som ikke må komme frem til offentligheden?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 617.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg skal henviser til besvarelsen af det forrige

[Trafikministeren]

spørgsmål, hvoraf det fremgår, at det ikke er min opfattelse, at der er tilbageholdt reelle, vigtige oplysninger for offentligheden. I øvrigt er der nu også truffet afgørelse om aktindsigt.

Tom Behnke (FP):

Ja tak, det tror jeg at både jeg og de, der har ønsket aktindsigt, har fundet ud af.

Problemet er, at blandt de dokumenter, man har bedt om at få aktindsigt i, er nogle blevet tilstillet spørgeren; men andre dokumenter er blevet holdt tilbage og er først blevet frigivet løbende efterhånden. Og det er jo netop det, der er spørgsmålet: Hvorfor har man ikke bare givet alle dokumenterne første gang til spørgeren, der ville have aktindsigt? Hvorfor har man holdt nogle dokumenter tilbage, så de først er blevet løbende udleveret til aktindsigt? Der må jo være en eller anden begrundelse for, at nogle dokumenter kunne tilstilles spørgeren hurtigere end andre.

Jeg ved godt, at ministeren har oplyst i svaret på et af de forrige spørgsmål, at der nu vil blive lavet en undersøgelse, og at der kommer en redegørelse; men det var måske interessant for os at høre på nuværende tidspunkt, om ministeren har kendskab til, om der skulle være embedsmænd i ministeriet, som bevidst har siddet og holdt nogle oplysninger tilbage, fordi man var nervøs for at få dem ud til offentligheden.

Trafikministeren (Trøjborg):

Som det er fremgået af mit svar, har der ikke været nogen som helst grund til at være bekymret over oplysningers tilflyden til offentligheden. Jeg vil gerne gentage, at som jeg har læst ombudsmandens redegørelse og rapport, har der været tale om et svar fra ministeriet, der – som det rigtig fremgår af hr. Tom Behnkes spørgsmål – er begrundet i en ressourcemæssig begrænsning. Vi har i Trafikministeriet noteret os Folketingets Ombudsmands kritik; vi har taget den til efterretning, og vi har sørget for, at der er indført nye procedurer. Vi har beklaget det skete og sørget for, at der er adgang til de akter, som man har anmodet om indsigt i.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 620

16) Til trafikministeren af:

Tom Behnke (FP):

»Har Trafikministeriets tilsidesættelse af loven om aktindsigt kun været praktiseret over for Michael Sørensen, Den Røde Tråd?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 617.

Trafikministeren (Trøjborg):

Nej, beklageligvis har der været en næsten tilsvarende sag, som også har givet anledning til kritik fra ombudsmanden på grund af en for langvarig sagsbehandlingstid. Denne kritik fremkom samme dag som kritikken over for Trafikministeriets behandling af sagen mod Michael Sørensen, Den Røde Tråd. Denne sag er nu også ekspederet.

Tom Behnke (FP):

Så er mit spørgsmål: Var det også om Øresundsforbindelsen, eller var det en helt anden sag, det handlede om?

Mit spørgsmål skal også være: Hvis denne anden spørger også henvendte sig vedrørende Øresundsprojektet, er det så korrekt forstået, at der til dato faktisk kun har været to personer, der har bedt om at få aktindsigt i Øresundsprojektet?

Trafikministeren (Trøjborg):

Den anden sag omfattet af ombudsmandens kritik vedrører også Øresundsforbindelsen. Også her er der tale om en sag om aktindsigt fra samme periode, og sagen har ikke været påklaget til Folketingets Ombudsmand. Denne sag er nu også ekspederet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 621

17) Til trafikministeren af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren omgående sørge for, at embedsmændene i Trafikministeriet lever op til deres ansvar og loven om aktindsigt, og i givet fald oplyse hvordan?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 617.

Trafikministeren (Trøjborg):

Ja, dette er sket. Sagerne er taget op til fornyet behandling, og der er truffet beslutning om aktindsigt, som det er fremgået af mine tidligere svar.

Som nævnt under besvarelsen af spørgsmål nr. S 617 er det samtidig blevet indskærpet i ministeriet, at det sagsforløb, der har ført til den af ombudsmanden rejste kritik, er uacceptabelt, og at der ikke må ske gentagelser.

Det er i tilknytning hertil skriftligt blevet indskærpet over for alle medarbejdere, at alle i ministeriet skal være påpasselige med at overholde reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven. Medarbejderne er samtidig blevet gjort bekendt med ombudsmandens udtalelser og de punkter, der har givet anledning til kritik. Jeg finder således, at der er handlet på en sådan måde, at ministeriet kan undgå tilsvarende sager i fremtiden.

Tom Behnke (FP):

Det er betryggende, og det vil jeg gerne takke ministeren for. Dermed har ministeren også svaret på et af mine tillægsspørgsmål, nemlig om ministeren vil og kan gøre noget ved det.

Ministeren oplyser i sit svar, at ministeren har indskærpet alle medarbejdere, at de skal overholde reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven. Hvad vil der ske, hvis Trafikministeriets embedsmænd fortsat ikke forstår at leve op til offentlighedsloven, hvad vil ministerens sanktionsmuligheder være, og hvad vil ministeren gøre ved eventuelle kommende overtrædelser af offentlighedsloven?

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg er ikke sikker på, at et sådant spørgsmål egner sig til debat i Folketingets spørgetid. Jeg er ikke i tvivl om, at budskabet fra Folketingets Ombudsmand er gået klart og tydeligt ind i Trafikministeriet og hos trafikministeren; det er blevet taget til efterretning, og som sagt er alle medarbejdere blevet informeret om, at vi ikke tåler gentagelser.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 635

18) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Har DSB's advokat udarbejdet et skriftligt juridisk responsum, der belyser fordele og ulemper i forbindelse med en eventuel tinglysning af optionerne på »Ask« og »Urd«?»

Skriftlig begrundelse

Under besvarelsen af spørgsmål nr. S 581 den 2. februar 1994 i folketingsalen udtalte ministeren i et forsøg på at besvare nogle spørgsmål følgende: »Jeg beklager, at mine pædagogiske evner ikke rækker til.«

I respekt for denne udtalelse fra ministeren har jeg forsøgt at formulere mit spørgsmål sådan, at det kan besvares kort.

Ole Donner (FP):

Sidste onsdag havde jeg nogle spørgsmål til den da nytiltrådte trafikminister, og trafikministeren svarede på en måde, som fik mig til at tro, at trafikministeren havde en vis ulyst eller uvilje til at besvare mine spørgsmål. Det er klart, at det kan jeg ikke acceptere, og derfor har jeg i dag stillet mine spørgsmål på en lidt anden måde. Jeg håber selvfølgelig, at der findes en form, der er acceptabel for alle parter, for ellers må jeg gøre opmærksom på, at jeg er i Folketinget hver onsdag, og så vil vi nok komme til at mødes hernede i salen hver onsdag.

Men jeg vil gerne sige, som jeg har skrevet i min begrundelse her, at ministeren bl.a. sagde: »Jeg beklager, at mine pædagogiske evner ikke rækker til«, og i respekt for denne udtalelse fra ministeren har jeg forsøgt at formulere mit spørgsmål sådan, at det kan besvares kort.

Trafikministeren (Trøjborg):

Hr. Ole Donner har spurgt, om DSB's advokat har udarbejdet et skriftligt juridisk responsum, der belyser fordele og ulemper i forbindelse med en eventuel tinglysning af optionerne på »Ask« og »Urd«.

Jeg kan oplyse, at DSB's advokat har udarbejdet et sådant skriftligt notat for DSB, der bl.a. vedrører fordele og ulemper ved en registrering.

Ole Donner (FP):

Kan ministeren oplyse, hvilken dato dette responsum er udarbejdet, og vil ministeren oversende responsummet til Trafikudvalget?

Trafikministeren (Trøjborg):

Nej, jeg kan ikke oplyse, hvilken dato dette responsum har. Men jeg vil gerne gentage mig selv fra sidste onsdag. Det kan så være, at vi kan komme i en situation, hvor jeg gentager mig selv for tredje gang næste onsdag, kan jeg forstå på hr. Ole Donner.

Jeg vil gerne gentage, at der med det formål at undersøge forholdene omkring DSB's færgedrift Århus-Kalundborg og »Ask« og »Urd« er nedsat en arbejdsgruppe med departementschef i Landbrugsministeriet Nils Bernstein som formand, og jeg synes, det tjener os alle sammen, at vi afventer denne sag.

Det er klart, at det i al fald set med mine øjne var en forkert beslutning, et flertal i sin tid traf, da man valgte at sælge de to velfungerende DSB-færger, en beslutning, som hr. Ole Donner jo stemte for. Jeg må sige, at det har været en situation, der har været besværlig for DSB, og det har også været sådan, at der har kunnet rejses en række spørgsmål i den anledning; derfor besluttede den tidligere trafikminister netop at nedsætte den arbejdsgruppe.

Jeg appellerer meget til en fair behandling. Jeg vil meget appellere til, at denne arbejdsgruppe får lov at gøre sit arbejde færdigt, således at vi kan tage en god, grundig og en seriøs debat om arbejdsgruppens resultat.

Ole Donner (FP):

Jeg kan forstå, at spørgsmålet alligevel har været for indviklet til, at det kunne besvares.

Jeg regnede med, ja, jeg anså det for givet, at når jeg spurgte om det pågældende responsum, ville ministeren eventuelt have et sådant responsum med sig, så man kunne oplyse, hvornår det var dateret.

Det er ret vigtigt for mig at få at vide, hvilken dato det er udarbejdet, men dette spørgsmål vil jeg så forsøge at formulere meget enkelt næste onsdag.

Jeg spurgte ministeren direkte, om ministeren ville oversende det pågældende responsum til Trafikudvalget. Det fik jeg ikke noget svar på, og det vil jeg meget gerne bede om.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg vil ikke anmode om, at dette responsum bliver oversendt til Folketingets Trafikudvalg, men jeg vil overveje det. Jeg finder det dog hensigtsmæssigt, at vi nu alle afventer resultatet af den rapport, som den omtalte arbejdsgruppe udarbejder.

Ole Donner (FP):

I mit sidste indlæg anmodede jeg om, at ministeren ville gøre det, og det kan jeg så forstå at ministeren vil overveje.

Men efter de spørgsmål, der lige er blevet besvaret, er ministeren vel bekendt med, at der er offentlighed i forvaltningen, og derfor vil jeg selv kunne gå over og se det i Trafikministeriet. Det finder jeg ikke er en rimelig måde at behandle Folketingets medlemmer og medlemmerne af Trafikudvalget på. Derfor vil jeg gerne endnu en gang spørge: Vil ministeren oversende det? Ministeren kan betragte dette som en anmodning om at oversende det pågældende responsum.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg er ikke i den situation, at jeg her kan gennemskue karakteren af det responsum, som omtales her, om der er tale om forretningsforhold, som ikke er omfattet af adgangen til aktindsigt.

Jeg synes, jeg har svaret ganske præcist og klart, at hvis der kommer en forespørgsel fra Folketingets Trafikudvalg, vil ministeren naturligvis svare herpå og herunder naturligvis tage stilling til, om det er muligt at oversende et sådant responsum.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 636

19) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, om den advokat, der er tilsluttet arbejdsgruppen, der er nedsat til at lave en redegørelse om bl.a. DSB's dispositioner på overfarten Århus-Kalundborg, har udarbejdet et skriftligt juridisk responsum?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 635.

Trafikministeren (Trøjborg):

I forlængelse af spørgsmål nr. S 635 ønsker hr. Ole Donner oplyst, om den advokat, som er tilsluttet den arbejdsgruppe, der er nedsat til at lave en redegørelse om bl.a. DSB's dispositioner på overfarten Århus-Kalundborg, også har udarbejdet et skriftligt notat.

Dette kan jeg kun bekræfte, idet arbejdsgruppen anmodede advokaten om at udarbejde et notat om samarbejdsaftalerne mellem DSB og Blæsbjerg.

Ole Donner (FP):

Jeg ved ikke, om mit spørgsmål er overflødig. Det er det formentlig. Men jeg vil gerne spørge, om ministeren, da han har set det pågældende notat, har set, hvilken dato det er udarbejdet.

Det er vel formålsløst at spørge, om trafikministeren vil oversende det til Trafikudvalget. Men jeg spørger alligevel.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg har ikke set det pågældende notat. Den tidligere trafikminister har nedsat en arbejdsgruppe i Trafikministeriet netop med det formål at undersøge forholdene omkring overfarten Århus-Kalundborg.

Jeg tror, jeg sidste onsdag netop gjorde rede for det forhold, at arbejdsgruppen på baggrund af det notat, der omtales her, havde anmodet om, at optionerne på de to indchartrede færger blev tinglyst, og på den baggrund havde vi en stor debat sidste onsdag.

Men jeg synes, det er rimeligt og mest fair, at denne arbejdsgruppe nu får mulighed for at gøre sit arbejde færdigt, således at vi har et relevant og et fornuftigt grundlag at tage debatten på.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 637

20) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren til Trafikudvalget oversende notater vedrørende tinglysning af optioner fra DSB's advokat og den advokat, der er tilknyttet den såkaldte arbejdsgruppe?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 635.

Trafikministeren (Trøjborg):

Efter at det således i mine svar på de to foregående spørgsmål er blevet fastslået, at der findes notater fra en advokat, spørger hr. Ole Donner mig nu, om jeg vil oversende disse notater til Trafikudvalget.

Jeg skal i den forbindelse erindre om, at der for tiden kører en kæremåls sag ved landsretten vedrørende annullering af registreringen. DSB er også part i andre retssager vedrørende charteringen af »Ask« og »Urd«, og det er således nødvendigt, at der tages hensyn i den forbindelse. Der er altså tale om forhold af kompliceret juridisk karakter, og hvis sådanne papirer bliver offentliggjort, vil der være en risiko for, at man skader interesser i forbindelse med den verserende retssag, i dette tilfælde statens interesser, og vi ved jo alle, at ministre ikke må skade statens interesser.

Jeg finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at oversende notaterne til Trafikudvalget, men vil naturligvis tage stilling til det, hvis jeg får et spørgsmål herom fra Folketingets Trafikudvalg.

Ole Donner (FP):

Denne gang vil jeg takke ministeren for et klart svar om, at man ikke ønsker at oversende notaterne.

Jeg forstår dog ikke ministerens betænkeligheder ved det, for jeg fik jo af den tidligere trafikminister i et spørgsmål i december måned, den 15. december, oplyst, at det ikke var normal forretningsgang, at man overhovedet tinglyste sådanne optioner, og at der ikke var nogen særlige grunde til at gøre det. Senere har jeg dog fået at vide af den nye trafikminister, at man ikke har skadet statens interesser ved at foretage denne tinglysning. Det kan jeg så ikke bruge til ret meget, men jeg vil forsøge gennem udvalget at anmode om, at man får nogle ting oversendt om denne sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 638

21) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Er ministeren bekendt med, at DSB's ad-

[Ole Donner]

vokat den 5. januar 1994 indsamlede vitterlighedsunderskrifter på flere år gamle dokumenter?»

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 635.

Trafikministeren (Trøjborg):

Hr. Ole Donner spørger mig, om jeg er bekendt med, at DSB indsamlede vitterlighedsunderskrifter den 5. januar 1994. Ja, det er mig bekendt. Det oprindelige dokument blev underskrevet uden vitterlighedsvidner, da en registrering ikke var påtænkt på daværende tidspunkt. En registrering af aftalerne kræver imidlertid vitterlighedsattestation, hvorfor der blev tilvejebragt den nødvendige attestation af underskrift, myndighed og datering, da det blev besluttet at registrere aftalerne i Skibsregisteret. Attestering er foretaget af deltagerne i det møde, hvor originaldokumenterne blev underskrevet.

Ole Donner (FP):

Finder ministeren ikke, det er en lille smule mærkeligt, at advokatfirmaet, flere år efter at de har lavet nogle dokumenter, kommer i tanke om, at det godt kunne være, at der skulle være vitterlighedsunderskrifter på et sådant dokument? Og har ministeren stadig tillid til det pågældende advokatfirma?

Trafikministeren (Trøjborg):

Som det fremgik af mine besvarelser på hr. Ole Donners spørgsmål sidste onsdag, fremkommer situationen jo netop i forbindelse med det udredningsarbejde, som den nedsatte arbejdsgruppe foretager i øjeblikket. På den baggrund blev der udarbejdet et notat af en anden advokat, der anbefalede, at der skulle ske en registrering i Skibsregisteret, og der blev derfor foretaget det fornødne af DSB's advokat i forhold til det krav, der var for en sådan registrering.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 639

Til 22) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Kan ministeren garantere, at indsamlingen af vitterlighedsvidner til de flere år gamle dokumenter er foregået på korrekt måde?»

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 635.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg vil ikke udstede nogen garanti med hensyn til omstændighederne i forbindelse med en registrering, der nu undersøges af den nedsatte arbejdsgruppe, men jeg formoder, at DSB's advokat har optrådt korrekt ved indsamlingen af vitterlighedsattestationer.

Ole Donner (FP):

Jeg siger tak for et utilfredsstillende svar. Jeg spørger direkte: Kan ministeren garantere, at indsamlingen af vitterlighedsvidner til de flere år gamle dokumenter er foregået på korrekt måde? Det spørgsmål kan man efter min mening ikke afvise ved at sige, at man går ud fra, man tror osv. Det må være vigtigt at garantere, at de pågældende den 5. januar skrev under som vitterlighedsvidner på de gamle dokumenter, som ministeren sagde i et tidligere svar. De pågældende skulle have overværet underskriften på flere år gamle dokumenter, og det må være forholdsvis enkelt at spørge, om det har fundet sted.

Jeg finder, at det er uacceptabelt, hvis man beder nogle om at skrive under på, at de garanterer for, at den underskrift, der står på det gamle dokument, plus den dato, det er sat, er korrekt. Det er jo det eneste, de har skrevet under på som vitterlighedsvidner, så det skulle være forholdsvis enkelt at besvare mit spørgsmål.

Så vil jeg spørge ministeren direkte: Vil ministeren spørge advokatfirmaet, om disse mennesker var til stede på det pågældende møde, eller vil ministeren bare henvise til det arbejdsudvalg, der sidder?

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg finder det som sagt rimeligt at henvise til

[Trafikministeren]

den arbejdsgruppe, der er nedsat, og jeg har ingen grund til at formode, at advokatfirmaet ikke har handlet korrekt.

Ole Donner (FP):

Har ministeren slet ikke fantasi til at forestille sig, at det tre eller fire år efter, at man har underskrevet et dokument, måske kunne være svært at finde de mennesker, som var med til det pågældende møde?

Her sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 640

23) Til *trafikministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse cirkaomkostninger for den kæremålssag, som DSB har anlagt ved Vestre Landsret omkring tinglysningen af dokumenterne vedrørende »Ask« og »Urd«?»

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 635.

Trafikministeren (Trøjborg):

Udgifterne beløber sig til 1.200 kr. i kæremålsafgift plus DSB's egne sagsomkostninger. Sagsomkostningerne vil være beskedne, idet en kæremålssag udelukkende er bedømt på et skriftligt grundlag uden fremmøde i retten og med inddragelse af kun få nye dokumenter.

Ole Donner (FP):

Jeg vil godt spørge ministeren: Hvorfor kær man, når man ikke engang ved, om det er en fordel?

Tidligere fik jeg oplyst, at man ikke rigtig vidste, om det var en fordel eller en ulempe at foretage tinglysning af optionerne. Det eneste, jeg indtil nu har kunnet få at vide af ministeren, er, at vores retsstilling ikke bliver forringet, og det behøver man ikke at have udvidet kædestrammereksamen for at finde ud af er rigtigt.

Men jeg spurgte før, om ministeren stadig væk har tillid til det advokatfirma, som rådgiver i denne sag. Det fik jeg ikke noget svar på. Det vil jeg gerne have.

Trafikministeren (Trøjborg):

Som bekendt var der og – som det fremgik af mit svar sidste onsdag – er der uenighed mellem DSB's advokat og arbejdsgruppens advokat om værdien af en registrering i den forbindelse. Der er ikke noget nyt at tilføje, blot måske en gentagelse af, at DSB's retsstilling i forbindelse med en registrering i Skibsregistret ikke ville blive forringet, og jeg finder det derfor naturligt, at man har anlagt den kæremålssag ved landsretten.

Ole Donner (FP):

Ministeren svarede stadig væk ikke på, om man fortsat har tillid til DSB's advokat. Men jeg kan spørge ministeren: Er det ikke korrekt opfattet af mig, at ministeren trods alt har mere tillid til arbejdsgruppens advokat, siden man sætter denne her kæremålssag i gang?

Trafikministeren (Trøjborg):

Det, jeg har tillid til, er, at man disponerer så fornuftigt, som det overhovedet kan lade sig gøre, med statslige værdier.

Og jeg har tillid til, at arbejdsgruppen kommer med et resultat, der er brugbart for DSB i forhold til DSB's fremtidige ledelse – et stykke arbejde, der forhåbentlig vil være fremadrettet, i stedet for at vi hele tiden skuer tilbage, når det gælder DSB's forhold, ofte med en, hvis man kan forstå billedet, bestyrelse på 179 medlemmer her i Folketinget. De får en mulighed for nu at få et mere fast grundlag for den fremtidige drift af DSB.

Det ville være godt for landet, og det ville være godt for DSB at få lidt mere ro omkring mulighederne for at drive en fornuftig forretning.

Ole Donner (FP):

Jeg kan være enig med ministeren i, at det ikke er smart at have en bestyrelse på 179 mand, specielt hvis bestyrelsen ikke kan få de oplysninger, den ønsker. Så kan det være meget svært at drive en forretning.

Men jeg må forstå det sådan – eller er det forkert forstået? – at selv om arbejdsgruppen ikke er kommet med resultatet, er ministeren alligevel kommet så langt, at han nok finder det mere fornuftigt at lytte til den rådgivning, der kommer fra arbejdsgruppens advokat, end til den, der kommer fra det advokatfirma, der normalt rådgiver DSB.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 641

24) Til *trafikministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Er kommissoriet for arbejdsgruppen ændret, siden den blev nedsat?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 635.

Trafikministeren (Trøjborg):

Arbejdsgruppens kommissorium er ændret én gang, siden arbejdsgruppen blev nedsat. Det skete i forbindelse med det nye notat af 20. januar 1994 fra statsrevisorerne. Arbejdsgruppen blev i den anledning anmodet om at lade dette notat indgå i redegørelsen og fik i samme anledning forlænget fristen for aflevering af redegørelsen.

Jeg skal i øvrigt erindre hr. Ole Donner om, at også Folketingets Trafikudvalg blev orienteret om denne ændring ved brev af 28. januar 1994 fra den tidligere trafikminister.

Såfremt hr. Ole Donner specifikt tænker på forholdene omkring registrering, kan jeg oplyse, at arbejdsgruppens kommissorium er bredt formuleret. Arbejdsgruppen fik således til opgave at redegøre for de bevillings- og forretningsmæssige forhold vedrørende bl.a. DSB's færgedrift mellem Kalundborg og Århus. Det er op til arbejdsgruppen at vurdere, hvilke forhold det er relevant at lade indgå i redegørelsen.

Ole Donner (FP):

Jeg takker for svaret. Trafikministeren siger i sit svar nærmest som en selvfølge, at Trafikudvalget er blevet orienteret. Jeg er selvfølgelig orienteret om, at vi fik denne skrivelse, og det er jeg glad for, men jeg har dog siddet i Trafikudvalget så længe, at jeg ved, at det er langt fra hver gang, vi får de oplysninger, vi skal bruge, når det gælder DSB, så derfor min tvivl om dette.

Jeg takker for oplysningerne om ændringen af kommissoriet. Det er gået op for mig igen de sidste to ugers spørgetid, at kommissoriet har været bredt formuleret.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Trafikministeren ønsker ikke ordet.

Ole Donner (FP):

Det er selvfølgelig beklageligt, at ministeren ikke vil svare på de ting, man spørger om. Men jeg vil så spørge: Vil ministeren, hver gang ministeren ikke svarer på et spørgsmål, hellere have det onsdagen efter? Kan jeg få svar på det?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 624

25) Til *skatteministeren* af:

Kirkegaard (KF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at holde firmaet CC & CO i Holstebro skadesløs, efter at firmaet i god tro på grundlag af oplysninger fra Told- og Skatteregion Holstebro om afgiftsfritagelse har investeret 350.000 kr. i indkøb og markedsføring af en ny type affaldsposer med snorelukning, som nu på grund af ændret holdning hos de regionale skattemyndigheder om afgiftsforholdene formentlig er usælgelige?«

Skriftlig begrundelse

I TV-Avisen den 2. februar 1994 og Dagbladet (Holstebro/Struer) den 3. februar 1994 er det oplyst, at firmaet CC & CO i Holstebro på grund af modstridende afgørelser fra toldvæsenet om afgiftsvilkårene har mistet 350.000 kr. i forbindelse med indkøb og markedsføring af en ny type affaldsposer med snorelukning, som told- og skatteregionen nu hævder skal afgiftsbelægges, selv om man først havde oplyst, at de var fritaget for afgift.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg kan bekræfte, at Told- og Skatteregion Holstebro den 22. november 1993 efter forespørgsel fra virksomheden CC & CO i Holstebro har truffet afgørelse om, at der ikke skal svares afgift af en stor affaldssæk med snoretræk.

Told- og Skatteregionen ændrede denne afgørelse den 26. januar 1994 i forbindelse med en besvarelse af et nyt spørgsmål om afgiftspligt for en mindre affaldssæk eller -pose lige-

[Skatteministeren]

ledes forsynet med snoretræk. Regionen finder efter fornyet overvejelse, at snoretrækket kan sidestilles med en hank uanset affaldssækkens eller posens størrelse.

Samtidig beslutter man, at der ikke skal svares afgift af de store affaldssække, som virksomheden har afsat i perioden 1. januar 1994 til 27. januar 1994.

Den seneste afgørelse er den 27. januar 1994 påklaget til Told- og Skattestyrelsen, der har oplyst, at sagen er til udtalelse ved regionen bl.a. for nærmere at få belyst, hvorfor man har valgt også at afgiftsberigtige varelageret.

Jeg finder det ligesom spørgeren uheldigt, at told- og skatteregionen tilbagekalder en afgørelse, som virksomheden tilsyneladende har indrettet sig efter, men jeg kan forstå, at Told- og Skattestyrelsen vil vurdere dette spørgsmål meget nøje, hvis man når frem til, at regionens seneste afgørelse fastholdes.

Styrelsen har i den forbindelse oplyst, at man normalt vil sørge for at friholde virksomheder fra afgiftsbelastning i situationer, hvor en tidligere afgørelse ændres til ugunst for virksomheden. Jeg vil ikke blande mig i verserende klagesager, og jeg kan derfor heller ikke uden videre love at holde virksomheden skadesløs.

Det er i øvrigt Momsnævnet, der i givet fald træffer den endelige administrative afgørelse af spørgsmålet om varens afgiftspligt.

Kirkegaard (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret, som jeg opfattede forsigtigt positivt. Det er ikke udelukket, at virksomheden kan blive holdt skadesløs, men i øvrigt vil ministeren ikke udtale sig om den konkrete sag, når den verserer i systemet. Det er jeg naturligvis parat til at tage til efterretning. Men jeg har et par supplerende spørgsmål af mere principiel karakter.

Det første spørgsmål er: Hvordan er egentlig generelt retstilstanden her i landet, når en virksomhed får klingende klar, utvetydig skriftlig besked fra myndighederne om, at en vare er fritaget for afgift, og virksomheden så disponerer i tillid hertil? Hvordan er skatteministerens vurdering af retstilstanden for den pågældende virksomhed? Vil man ikke under alle omstændigheder kunne komme ind i en diskussion om erstatning, hvis man efterfølgende trækker en sådan tilladelse tilbage?

Det andet supplerende spørgsmål er: Hvad giver denne sag anledning til af overvejelser om forholdet mellem de centrale og de regionale skattemyndigheder? Dette er, og det erkendte ministeren, en meget uheldig sag. Hvad gør ministeren for, at den slags uheldige sager ikke gentager sig?

Ole Donner (FP):

Det var et meget fint svar, vi fik fra skatteministeren om disse forhold vedrørende poserne, og det minder mig om den debat, vi havde i Folketinget om afgiftens indførelse, hvor jeg selv fremførte en lang række kritikpunkter netop med hensyn til disse poser, fordi jeg fandt, at det ville være svært at skelne. Vi var bl.a. inde på, hvad der skete, hvis man lavede nogle huller i en pose, indførte en snor og brugte en træpind som hank – om denne pose var afgiftspligtig eller ej.

Jeg synes ligesom hr. Kirkegaard, at det er meget betænkeligt, det, der er sket over for den pågældende virksomhed, og jeg vil gerne spørge, om ministeren er sidste klageinstans efter de administrative.

Jeg vil også godt ligesom hr. Kirkegaard vide lidt mere om, hvordan situationen er for det pågældende firma med hensyn til erstatningsmuligheder. Det er jo ikke alene et meget stort lager, de har investeret i, de har også investeret flere hundrede tusinde kroner i markedsføringen af de pågældende poser.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg er helt enig, som det også kom til udtryk i mit første svar, med de to spørgere om, at det selvfølgelig er uheldigt, når der bliver givet et svar, der efterfølgende bliver ændret. Derfor bør vi også i sådan nogle situationer gøre mest muligt for at undgå, at virksomheder bliver belastet ud over det, som vi kan sige andre afgørelser altid vil medføre.

Jeg tror dog ikke, at man fuldstændig kan undgå forkerte afgørelser, når man har decentraliseret den slags afgørelser. Det oplever vi desværre også på skatteområdet med de kommunale afgørelser, som efterfølgende kan blive lavet om, men vi bør tage et vidtrækkende hensyn, når vi kommer i den situation.

Så spørger hr. Ole Donner, om jeg er sidste klageinstans. Nej, Momsnævnet er sidste administrative klageinstans, og fra Momsnævnet

[Skatteministeren]

kan man indanke en sag for domstolene. Som hr. Ole Donner måske er bekendt med, er Momsnævnet bredt sammensat, og der er også enkeltpersoner med meget forskellig, også erhvervmæssig, baggrund. Den konkrete sag ligger som sagt i øjeblikket til behandling i Told- og Skattestyrelsen, og så er sidste administrative klageinstans Momsnævnet.

Kirkegaard (KF):

Jeg har to supplerende spørgsmål.

Det ene går på den definition, der i sin tid var i lovforslaget, af de poser, der skulle afgiftsbelægges. Der var en definition med hensyn til størrelse, og så lød det i øvrigt sådan, at de typer poser skulle afgiftsbelægges, som med rimelighed kan erstattes af stofposer, bærenet, tasker og lign. Mit spørgsmål til skatteministeren er: Hvordan i alverden kan en stor affaldspose på 77 gange 104 cm defineres som en pose, der med rimelighed kan erstattes af stofposer, bærenet, tasker og lign.?

Endvidere er der den miljømæssige side af sagen. Det forholder sig jo sådan, at de pågældende poser adskiller sig fra tilsvarende poser ved en form for lukkemekanisme, der betyder, at de kan indeholde måske 15-20 pct. mere end poser af tilsvarende størrelse uden denne lukkemekanisme.

Jeg vil godt bede om ministerens vurdering af den miljømæssige side af sagen. Vil det ikke være uheldigt, hvis man på grund af denne bestemmelse – hvis den fastholdes – bliver tvunget til at anvende plasticposer af samme størrelse, der blot kan rumme mindre affald?

Skatteministeren (Stavad):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstod sidste del af hr. Kirkegaards spørgsmål, for hvis man skulle have en pose af samme størrelse, som ikke har nogen lukkemekanisme, så mener jeg ikke, det har nogen stor miljømæssig betydning, om det er den ene eller den anden slags pose.

I øvrigt vil jeg gerne sige til hr. Kirkegaard, at jeg ikke tror, det vil være hensigtsmæssigt, at jeg her i spørgetiden bevæger mig ind i tekniske diskussioner om forskellige posers udformning, og om de nu er underlagt en afgift eller ikke er underlagt en afgift. Men hvis hr. Kirkegaard gerne vil have en god teknisk udredning af spørgsmålet, er han meget velkom-

men til at stille det i Folketingets Skatteudvalg eller på anden vis, og så vil vi selvfølgelig altid være parat til at give hr. Kirkegaard en sådan genindføring i teknikken med hensyn til de pågældende regler.

Kirkegaard (KF):

Det vil jeg i givet fald glæde mig til.

Men jeg har en kort supplerende bemærkning. Det lød nemlig, som om skatteministeren ikke havde forstået den miljømæssige side af sagen. Skatteministeren er jo heller ikke miljøminister. Sagen er den, at hvis man tvinges til at bruge poser, som kan rumme mindre, selv om de har de samme mål, betyder det, at der skal anvendes flere af de pågældende poser, og det må alt andet lige være en miljømæssig belastning.

Skatteministeren (Stavad):

Det sidste tror jeg hr. Kirkegaard har meget ret i, men når jeg ikke forstod spørgsmålet, kan det måske være, fordi hr. Kirkegaard tog udgangspunkt i en pose på, var det ikke 70 l? Og afgrænsningen er over eller under 5 l. Det var derfor, jeg ikke havde forstået, at det var i den sammenhæng, hr. Kirkegaard spurgte. Det beklager jeg.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 631

26) Til *industriministeren* af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvad Europa-Kommissionens begrundelse er for at tillade meget store vejledende mængder og restkoncentrationer af nitrit og nitrat i forslaget til direktiv om andre tilsætningsstoffer end farve- og sødestoffer, samt hvorfor ministeren tror, at Kommissionen skulle ændre opfattelse på dette punkt, fordi der kommer en ny rapport fra Den Videnskabelige Komité, når direktivet eventuelt er vedtaget?«

Skriftlig begrundelse

I en erklæring har Kommissionen noteret sig de sundhedsmæssige betænkeligheder, hvad angår nitrat/nitrit, og vil efter direktivets vedtagelse henvende sig til Den Videnskabeli-

[Birgitte Husmark]

ge Komité for at få en udtalelse om nitrat/nitrit. Men da der allerede er kommet en udtalelse fra Den Videnskabelige Komité i 26. serie fra 1992 om netop nitrat/nitrit, og da denne udtalelse ikke er fulgt i direktivforslaget, har spørgeren vanskeligt ved at forstå, at en ny rapport fra Den Videnskabelige Komité skulle være meget anderledes end den, der netop er udsendt, samt hvorfor ministeren/ministeriet tror, at en ny rapport skulle få Kommissionen til afgørende at ændre opfattelse.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Fru Birgitte Husmark spørger mig i et toledet spørgsmål, om jeg vil oplyse, hvad Kommissionens begrundelse er for at tillade meget store vejledende mængder af restkoncentrationer af nitrit og nitrat i forslaget til direktiv om andre tilsætningsstoffer end farve og sødestoffer.

Lad mig tage den del af spørgsmålet først.

Jeg må sige, at efter det, der er oplyst for mig, har Kommissionen ikke på noget tidspunkt givet en begrundelse for ændringen, men Kommissionen har hævdet, at indholdet var i overensstemmelse med udtalelsen fra Den Videnskabelige Komité.

På et sent tidspunkt i forhandlingerne i Ministerrådets arbejdsgruppe foreslog formandskabet at ændre Kommissionens oprindelige forslag. Ændringen gik ud på at fastsætte vejledende mængder for tilsætning af nitrit i stedet for en absolut maksimumsgrænse. Kommissionen gik først imod en sådan ændring, men accepterede den senere.

Den anden del af spørgsmålet er, hvorfor ministeren tror, at Kommissionen skulle ændre opfattelse på dette punkt, fordi der kommer en ny rapport fra Den Videnskabelige Komité, når direktivet eventuelt er vedtaget.

Til det må jeg sige, at jeg selvfølgelig ikke kan vide, om en fornyet udtalelse fra Den Videnskabelige Komité vil få Kommissionen til at ændre sit forslag, men hvis der kommer en udtalelse fra komiteen, som bekræfter den danske opfattelse, mener jeg nok, man må sige, at Kommissionen vil blive sat under et betydeligt pres både i forhold til Europa-Parlamentet og til Ministerrådet.

Som bekendt har Europa-Parlamentet i første omgang ikke fremsat ændringsforslag til de

foreslåede mængder for nitrat og nitrit, men Europa-Parlamentet har dog foreslået, at kun tilsætningsstoffer, der opfylder de krav, som Den Videnskabelige Komité har fastsat, må anvendes i levnedsmidler. Dernæst er der undervejs sket denne ændring fra maksimumsgrænser til vejledende, og det vil sige, at Europa-Parlamentet har to grunde til at gå ind i dette her.

Hvis der kommer en udtalelse fra komiteen, vil der også i Ministerrådet, tror jeg, blive lagt pres på de lande, som i øvrigt har tilsluttet sig erklæringen fra rådsmødet den 16. december 1993.

Birgitte Husmark (SF):

Jeg vil godt sige en foreløbig tak for den indledende positive tilkendegivelse.

Men det undrer mig alligevel lidt, at Den Videnskabelige Komité skulle have sagt, at man ikke havde nogen problemer med den første fastsættelse fra Europa-Kommissionens side, for jeg står her med en udtalelse, og jeg vil spørge, om den er industriministeren bekendt. Den stammer fra en rapport fra Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler fra den 19. oktober 1990, og i denne rapport om nitrat og nitrit siger man bl.a.:

»Af forsigtighedshensyn vil det være en fordel at reducere mængden af præformerede nitrosforbindelser i kosten så meget som muligt, og komiteen anbefaler derfor, at eksponering over for præformerede nitrosaminer i levnedsmidler minimeres ved anvendelse af passende teknologisk praksis, f.eks. at reducere mængden af nitrit og nitrat, der tilsættes levnedsmidler til det minimum, der er nødvendigt for at opnå den ønskede konserverende effekt og sikre mod mikrobiologisk sundhedsfare.«

Netop på den baggrund undrer det mig, at man siger fra Europa-Kommissionens side, at Den Videnskabelige Komité har godkendt dette, og jeg vil spørge ministeren, i hvilken form den godkendelse fra Den Videnskabelige Komité foreligger.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg må sige – og det mener jeg også jeg gav udtryk for i mit første svar til fru Birgitte Husmark – at jeg ikke har taget stilling til, om Kommissionen har ret i dette synspunkt, eller

[Industri- og samordningsministeren]

hævdedet, at den har ret. Men jeg bliver spurgt om, hvilken begrundelse Kommissionen har for dette synspunkt, og så siger jeg for det første, at Kommissionen mig bekendt ikke har givet nogen begrundelse, og for det andet, at Kommissionen har hævdedet, at det var i orden med hensyn til Den Videnskabelige Komité. Og jeg har heller ikke påstået, at Den Videnskabelige Komité har sagt, at det var i orden; så det er Kommissionens påstand, jeg fremfører. Det er klart, at det ud fra et dansk synspunkt ikke er tilfredsstillende, og det tror jeg også alle er klar over har været Danmarks holdning, men jeg refererede og forsøger at referere, hvilken reaktion Kommissionen har haft på dette her.

Birgitte Husmark (SF):

Jamen det er jeg også meget glad for, og afslutningsvis vil jeg så bare spørge ministeren, hvad ministeren så har tænkt sig helt konkret at gøre for at følge denne sag op i forhold til Europa-Kommissionen, så Europa-Kommissionen kommer til at stå til regnskab for, hvordan den kan få den opfattelse, at dette her er i overensstemmelse med, hvad Den Videnskabelige Levnedsmiddelkomité har sagt.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Som det fremgik af det, jeg har sagt, synes jeg, der er meget, der hænger på, om Den Videnskabelige Komité kunne komme med en udtalelse, meget gerne inden dette forløb er tilendebragt. Og jeg har faktisk allerede et brev under udarbejdelse til kommissionen, hvor jeg som ny industriminister går ind i sagen og beder om, at Kommissionen anmoder Den Videnskabelige Komité om at få en ny melding om nitrit og nitrat – altså snarest og ikke på den anden side af den endelige vedtagelse.

Jeg tror selv, det er vigtigt, at synspunktet fra Den Videnskabelige Komité kommer ind i debatten med fornyet kraft – både i relation til det videre forløb i Parlamentet og i relation til de øvrige medlemsstater i Rådet. Og derfor vil jeg skrive til Kommissionen, om man dog ikke nu – med den vægt, Danmark har lagt på dette her – kunne få Den Videnskabelige Komité koblet på sagen igen. Om det lykkes, ved jeg ikke, men jeg vil da prøve. Vi kan jo alle i avisen i dag læse, at Den Videnskabelige Komité

skal have møde i slutningen af denne måned, og derfor er det altså et brev, som står over for meget snarlig afsendelse.

Birgitte Husmark (SF):

Afslutningsvis vil jeg så bare spørge, om vi i Markedsudvalget også må få lov til at se brevet; det ville være spændende at følge processen så tæt som overhovedet muligt.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg må blankt erkende, at jeg endnu ikke er helt inde i proceduren med hensyn til, hvad en industriminister gør og ikke gør; men jeg kan i hvert fald sige, at jeg absolut går ind for nærhedsprincippet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 642

27) Til *indenrigsministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange brevstemmer der ulovligt blev åbnet af borgmesteren i Nysted i forbindelse med kommunalvalget i 1993?«

Skriftlig begrundelse

Trods flere forsøg lykkedes det ikke at få ministeren til at besvare dette spørgsmål under besvarelsen af spørgsmål nr. S 578 af 2. februar 1994.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil godt i fortsættelse af det, som vi diskuterede i sidste uge her i spørgetiden, oplyse, at på afstemningsstedet i Nysted, hvor borgmesteren var valgstyrrerformand, blev der modtaget i alt 51 yderkuverter med brevstemmer. I yderkuverterne var der i alt 51 konvolutter med brevstemmesedler til byrådsvalget og i alt 50 konvolutter med brevstemmesedler til amtsrådsvalget. Alle konvolutter blev opsprættet, før afstemningen var afsluttet, og det var det, som vi i spørgetiden her i sidste uge i fællesskab konstaterede klart var i strid med reglerne. Det har de implicerede i øvrigt også erkendt.

[Indenrigsministeren]

For god ordens skyld vil jeg så også oplyse, at to af de afgivne brevstemmer på afstemningsstedet i Nysted blev kendt ugyldige. Det drejede sig dels om en stemmeseddel, der havde været tiltænkt Socialdemokratiet, men som ikke blev godtaget, fordi vælgeren havde påført sit eget navn, og dels om en stemmeseddel, der var påført en listebetegnelse, som slet ikke eksisterede i virkeligheden.

Ole Donner (FP):

Jeg takker ministeren for svaret, og det er jo rigtigt, som ministeren har oplyst tidligere over for Folketinget, at der var sket en lang række uoverensstemmelser – efter min mening så mange, at man kunne være i tvivl om, hvorvidt man i Nysted Kommune overhovedet havde modtaget vejledning om, hvordan man skulle forholde sig med hensyn til kommunal- og amtsrådsvalget.

Men jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren også er klar over, at den pågældende borgmester, som har åbnet de 51 brevstemmer, har haft stemmesedlerne med hjemme på sin private bopæl fra det øjeblik, hvor den oprindelige afstemning var slut, og til fintællingen skulle finde sted.

Og er ministeren opmærksom på, at flytning af ca. tre stemmer ville medføre, at borgmesteren havde mulighed for at blive genvalgt? Jeg mener selv, at det vil kræve en overmåde fast karakter, hvis man ved den normale optælling får at vide, at hvis der bliver flyttet et par stemmer, vil det medføre, at man kan blive siddende i sædet. Jeg mener, det kræver lige så meget karakterstyrke som at sælge elastik i metermål.

Jeg vil også gerne spørge, om ministeren er bekendt med, at det radikale medlem af byrådet blev nægtet at få sin mindretalsudtalelse i forbindelse med klagen med til Indenrigsministeriet.

Og så vil jeg til sidst bede ministeren oplyse, hvilket parti borgmesteren tilhører.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg synes, der i de tre spørgsmål ligger en helt usædvanligt ubehagelig antydning af – for ikke at sige en groft insinuerende udtalelse om, at borgmesteren nok selv havde fundet på at manipulere med stemmesedlerne. Jeg vil godt meget klart tage afstand fra en sådan intimidering eller insinuation.

Når man taler om, at der kun skulle nogle få stemmer til for at flytte et mandat til fordel for Fremskridtspartiet, så vil jeg sige, at det jo ligger sådan, at det ved man først, efter at alle stemmerne er talt op.

Og påstanden om, at man nok har manipuleret med stemmesedlerne, synes jeg ganske enkelt burde trækkes tilbage eller ledsages af en undskyldning fra spørgeren.

Borgmesteren er min partifælle; han er socialdemokrat.

Ole Donner (FP):

Jeg takker for, at ministeren svarede på det sidste: at han var socialdemokrat.

Men jeg stillede faktisk to andre spørgsmål:

Jeg spurgte, om ministeren var bekendt med, at den socialdemokratiske borgmester tog stemmesedlerne med hjem på sin private bopæl fra det tidspunkt, hvor selve afstemningen havde fundet sted, til næste dag om morgenen, angiveligt fordi det var for besværligt at transportere dem derhen, hvor den centrale fintælling skulle finde sted dagen efter.

Jeg spurgte også ministeren, om ministeren var bekendt med, at den socialdemokratiske borgmester uretmæssigt har hindret det radikale medlem af byrådet i at få en mindretalsudtalelse med til Indenrigsministeriet, da man behandlede den pågældende klage.

Og endelig: Finder ministeren, at det er rimeligt, at man tager stemmesedlerne med hjem på sin private bopæl og tager dem med på rådhuset næste dag, efter at der har været en foreløbig optælling, der viser et eller andet antal stemmer? Finder ministeren, at det er en rimelig måde at sikre hemmelig afstemning her i landet på, og at det går rigtigt til? Det er jo derfor, der er tilforordnede, der deltager i valg-handlingen.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg mener ikke, at stemmesedler bør opholde sig andre steder end i de offentlige bygninger, som man plejer at benytte til det, og jeg er ikke bekendt med, at noget sådant skulle have fundet sted. Og jeg kender ikke den radikale mindretalsudtalelse, som jeg kan forstå altså heller ikke er blevet fremsendt til ministeriet. Derfor kan jeg naturligvis ikke kende den.

Ole Donner (FP):

Hvis der nu kommer oplysninger frem via

[Ole Donner]

officielle kanaler, mener ministeren så ikke, det er meget alvorligt, at en borgmester tager stemmesedlerne med hjem, efter at afstemningen har fundet sted, og så først tager dem med næste dag?

Ville ministerens indstilling måske have været en anden, hvis man havde kendt dette forhold, eller mener ministeren – således som det er tilfældet med alle de øvrige ting, der er foregået i Nysted – at det ikke rigtig har nogen betydning, og at man bare kan tage dem med og så kigge på dem dagen efter, eller hvornår man nu gør det? Jeg ved heller ikke, om man har fulgt reglerne på dette område.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg har én gang sagt, at jeg bestemt mener, at stemmesedler rettelig bør befinde sig i de dertil indrettede offentlige lokaler og ikke privat.

Det ønske, der har været rejst tidligere, var jo, at der skulle finde et omvalg sted. Og det, der er blevet sagt under den tidligere spørgetid, vil jeg godt stadig væk fastholde: at der ikke er noget som helst i de oplysninger, vi har modtaget i Indenrigsministeriet, der tyder på, at der ville være kommet et andet resultat i forbindelse med et omvalg, og at selv om der er sket overtrædelser af de eksisterende regler, har de ikke været tilstrækkelige til at imødekomme ønsket om et omvalg.

Ole Donner (FP):

Kan ministeren bekræfte, at i de kommuner, hvor man følger reglerne, er der tilforordnede til stede, er der altid flere personer til stede omkring stemmesedlerne, at det normale er, at man pakker stemmesedlerne sammen og kører dem til et centralt sted, hvor de låses inde, og at der, når man så næste morgen mødes igen og foretager fintællingen – de tilforordnede eller valgbestyrelsen – i hvert fald er flere repræsentanter for forskellige partier til stede? Jeg vil gerne bede ministeren om at bekræfte, at sådan foregår det normalt.

Og så vil jeg stadig væk spørge ministeren: Hvis det nu er foregået på den måde i Nysted Kommune, at også andre end borgmesteren har haft stemmesedler med hjemme på den private bopæl, finder ministeren så, at det alligevel er helt klokkeklart, at selv om der kun er to eller tre stemmer, der skal flyttes, er valget

foregået korrekt, og der ikke er nogen grund til omvalg?

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg kan bekræfte, at der eksisterer nogle særlige regler for, hvordan man skal omgås stemmesedler. Det er det, der står i den bekendtgørelse, som man har ude omkring i de enkelte kommunalbestyrelser. Det er valgstyrrernes forpligtelse at sørge for, at reglerne bliver overholdt. Det skete ikke i dette tilfælde, og det er også på den baggrund, at vi har udtalt fra ministeriet, at der klart skete en overskridelse af de valgte procedurer og de regler, man i øvrigt har at rette sig efter.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Ahlmann-Ohlsen (KF): spm. nr. S 525
Andersen, Else Winther (V): spm. nr. S 530 og 531

Christensen, Jan Kópke (FP): spm. nr. S 502 og 503

Clausen, H.P. (KF): spm. nr. S 524
Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 540
Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 425
Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 499
Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 1470 (suppl. besv.), 1472 (suppl. besv.), 519, 522, 523, 549 og 550

Jørgensen, Qvist (S): spm. nr. S 541 og 542
Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 516, 517 og 586

Møller, Rahbæk (SF): spm. nr. S 563
Riishøj (SF): spm. nr. S 532

Spm. nr. S 525

Til forsvarsministeren (21/1 94) af:

Ahlmann-Ohlsen (KF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om sine overvejelser i forbindelse med placeringen af Søværnets Havariskole?«

[Ahlmann-Ohlisen]

Begrundelse

Ministeren har i et brev af 3. januar 1994 til borgmesteren i Frederikshavn oplyst, at den politiske beslutning om placeringen af Søværnets Havariskole endnu ikke er taget. Spørgeren ønsker med spørgsmålet at få indsigt i ministerens beslutningsgrundlag.

Svar (31/1 94):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Efter aftale mellem forsvarsforligspartierne er Forsvarskommandoen i færd med at undersøge forskellige muligheder for Søværnets Teknikskoles Havarikursus' fremtidige placering. Som et led i dette arbejde har Forsvarskommandoen blandt andet haft kontakt med Frederikshavn Kommune og Korsør Kommune. Begge kommuner driver brand- og redningsskoler med faciliteter, der kan fællesudnyttes af respektive skoler og Havarikursus placeret i tilknytning til pågældende flådestation.

Når resultatet af Forsvarskommandoens undersøgelse foreligger, vil jeg indbyde forligspartierne til en drøftelse med henblik på at træffe afgørelse om Havarikursus' fremtidige placering.

Spm. nr. S 530

Til *undervisningsministeren* (21/1 94) af:

Else Winther Andersen (V):

»Vil ministeren redegøre for, hvorledes ministeren mener at der i henhold til folkeoplysningsloven kan ydes beskyttelse af de private danseskoler?«

Begrundelse

Ved vedtagelsen af folkeoplysningsloven blev der tydeligt gjort opmærksom på, at danseskoler, jazzballet m.v. ikke var omfattet af loven.

Svar (31/1 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Spørgeren anfører i sin begrundelse for spørgsmålet, at der ved vedtagelsen af folkeoplysningsloven tydeligt blev gjort opmærksom på, at danseskoler, jazzballet m.v. ikke var omfattet af loven. Hertil skal jeg gøre opmærksom

på, at folkeoplysningsloven ikke på dette område har ændret på de hidtidige forhold, idet loven viderefører den fra fritidsundervisningsloven kendte emnebegrænsning inden for dans, herunder jazzballet, jf. bilag til § 3 i bekendtgørelse om støtte til folkeoplysning.

Folkeoplysningsloven pålægger endvidere folkeoplysningsudvalget en pligt til at påse, at tilskud ydet efter loven ikke anvendes i strid med de fastsatte regler, jf. folkeoplysningslovens § 33, stk. 4 og 8.

Evt. klage over folkeoplysningsudvalgets afgørelse kan indbringes for kommunalbestyrelsen.

Spm. nr. S 531

Til *undervisningsministeren* (21/1 94) af:

Else Winther Andersen (V):

»Vil ministeren definere forskellen på private, der tilbyder aktiviteter uden tilskud (lokale- og løntilskud m.v.), og foreninger, der tilbyder det samme, men med tilskud?«

Begrundelse

Der henvises til spørgsmål nr. S 530.

Svar (31/1 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

For at være tilskudsberettiget efter folkeoplysningsloven skal der bag virksomheden være en kreds på mindst 5 personer, blandt hvilke én person med bopæl i kommunen er ansvarlig over for kommunalbestyrelsen for anvendelsen af modtagne tilskud og anviste lokaler m.v. samt for regnskab og dokumentation for virksomheden. Kredsen skal endvidere kunne gøre rede for deltager- eller medlemsindflydelse på virksomhedens ledelse, og et eventuelt overskud ved virksomheden må ikke tilfalde enkeltpersoner.

Heraf følger, at privat kommerciel virksomhed, der etablerer tilsvarende tilbud, falder uden for folkeoplysningsloven, bl.a. fordi evt. overskud ved virksomheden tilfalder enkeltpersoner/virksomheden, jf. i øvrigt ovenfor.

Spm. nr. S 502

Til *forsvarsministeren* (19/1 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang ser-

[Jan Køpke Christensen]

gentskolen ved en flytning til Odense skal bruge Højstrup øvelsesterræn til skydning med 12,7 mm blå patron, 12,7 mm løs ammunition, løse skud med 34 mm dysekanon, brug af kanonslag og 200 gram sprænglegemer samt til trænings skydning med middeltung mortér?«

Begrundelse

Af en artikel i JydskeVestkysten den 16. januar 1994 fremgår, at der er lagt så mange miljørestriktioner på brugen af den ønskede mørkeskydebane i Højbjerg-Korup, at det – som ellers planlagt – er blevet umuligt at flytte en del af de støjende aktiviteter hertil fra Højstrup.

Svar (28/1 94):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Højstrup Øvelseplads skal bruges dels til de kurser, der allerede er i Odense, dels til den grundlæggende sergentuddannelse, når denne flyttes fra Sønderborg til Odense. Skønnet over det forventede fremtidige behov på Højstrup Øvelsesplads er derfor baseret på de aktiviteter, der er gennemført på Højstrup Øvelsesplads og Sønderborg Øvelsesplads i 1993.

Det fremtidige ammunitionsforbrug på Højstrup Øvelsesplads kan på denne baggrund skønsmæssigt opgøres således:

12,7 mm blå patron	ca. 11.000 skud
12,7 mm løs patron	ca. 1.500 skud
84 mm dysekanon, løs	ca. 1.000 skud
Kanonslag	ca. 2.000 skud
200 g sprænglegeme	ca. 650 skud
81 mm mortér, minibane	ca. 10.000 skud

Der vil herudover være et forbrug af de ovennævnte typer ammunition i forbindelse med udrykninger til skyde- og øvelsesterræn og for visse typers vedkommende tillige i forbindelse med øvelser i civilt terræn.

Spm. nr. S 503

Til miljøministeren (19/1 94) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke miljøkrav forsvaret skal leve op til, når det militære øvelsesterræn i Højstrup ved Odense – i lighed med andre militære skydebaner og øvelsesområder

– senest 1. januar 1995 skal søge om miljøgodkendelse?«

Begrundelse

Af en artikel i JydskeVestkysten den 16. januar 1994 fremgår, at der er lagt så mange miljømæssige restriktioner på brugen af en kommende mørkeskydebane i Højbjerg-Korup, at det – som ellers planlagt – er blevet umuligt at flytte en del af de støjende aktiviteter hertil fra Højstrup.

Svar (28/1 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg kan endnu ikke sige, hvilke miljøkrav forsvaret skal leve op til, når det militære øvelsesterræn i Højstrup ved Odense – i lighed med andre militære skydebaner og øvelsesområder – senest 1. januar 1995 skal søge om miljøgodkendelse. Miljøstyrelsen er i gang med at forhandle grundlaget for disse miljøgodkendelser og har herom oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Der er i øjeblikket drøftelser i gang mellem de civile skytter, forsvaret og Miljøstyrelsen omkring færdiggørelsen af det beregningstekniske og administrative grundlag for udarbejdelsen og behandlingen af ansøgninger om miljøgodkendelse til civile og militære skydebaner. Udgangspunktet for dette arbejde er, at den enkelte skydebane tildeles en miljøkapacitet, dvs. at der for skydebanen kan accepteres en skydetid, der er afhængig af, hvor stor en støjbelastning skydebanen påfører de omboende.

Som grundlag for fastsættelsen af regler på området har forsvaret ønsket at foretage en konsekvensanalyse dels af støjbelastningen for de omboende såvel nu som efter, at der er gennemført støjbegrænsende foranstaltninger, dels af begrænsningernes indvirkning på forsvarets uddannelsesmuligheder.

M.h.t. skydebanerne er den nuværende situation kortlagt for ca. halvdelen af forsvarets skydebaner. Det administrative grundlag forventes afklaret mellem parterne omkring marts 1994, hvorefter det sendes til høring.

M.h.t. øvelsesområderne er det planlagt, at det administrative grundlag færdiggøres og afklares mellem parterne i løbet af april 1994, og at det derefter drøftes med de berørte ca. 40

[Miljøministeren]

kommuner og amterne, inden det i løbet af sommeren sendes til høring. Dette materiale forventes færdigt omkring november 1994.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at forsvaret ikke i ansøgningen om miljøgodkendelse for skydebanen i Højbjerg-Korup har peget på, at det var planlagt, at visse støjende aktiviteter skulle flyttes fra Højstrup til Højbjerg-Korup. Eventuelle planer herom har derfor ikke indgået i miljømyndighedernes overvejelser i forbindelse med behandlingen af sagen om skydebanen i Højbjerg-Korup.«

Spm. nr. S 524

Til *forsvarsministeren* (21/1 94) af:

H.P. Clausen (KF):

»Vil ministeren oplyse, om fordelene ved en samplacering af Søværnets Havariskole med Nordjysk Brand- og Redningsskole i Frederikshavn indgår i overvejelserne over den fremtidige placering af Havariskolen?«

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er, at der foreligger åbenbare økonomiske, tekniske og beskæftigelsesmæssige fordele ved en sådan samplacering.

Svar (31/1 94):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Efter aftale mellem forsvarsforligspartierne er Forsvarskommandoen i færd med at undersøge forskellige muligheder for Søværnets Teknikskoles Havarikursus' fremtidige placering. Som et led i dette arbejde har Forsvarskommandoen blandt andet haft kontakt med Frederikshavn Kommune og Korsør Kommune. Begge kommuner driver brand- og redningsskoler med faciliteter, der kan fællesudnyttes af respektive skoler og Havarikursus placeret i tilknytning til pågældende flådestation.

Når resultatet af Forsvarskommandoens undersøgelse foreligger, vil jeg indbyde forligspartierne til en drøftelse med henblik på at træffe afgørelse om Havarikursus' fremtidige placering.

Spm. nr. S 540

Til *socialministeren* (25/1 94) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til at sikre, at syge, kontanthjælpsmodtagere og pensionister ikke kommer til at betale gebyrer i pengeinstitutter for at hæve deres ydelser?«

Begrundelse

Det er ikke rimeligt, at de, der er på laveste indtægter, overførselsindkomster, dagpenge, pensioner og kontanthjælp, skal have udhulet deres i forvejen små indtægter via gebyrer.

Svar (2/2 94):

Socialministeren (Bente Juncker):

Der er hverken i lov om dagpenge ved sygdom og fødsel, lov om social bistand eller lov om social pension fastsat regler for, på hvilken måde ydelserne efter disse love skal udbetales. Det er derfor de enkelte kommuner, der afgør, om en ydelse skal udbetales kontant, ved check, overførsel til konto i pengeinstitut eller på anden måde. Kommunernes praktiske muligheder begrænses dog af forudsætningen om, at der skal tages størst muligt hensyn til den enkelte ydelsesmodtager, ligesom det må forudsættes, at borgerne stilles lige over for de udbetalingsmåder, kommunen anvender. Hvis bankerne generelt beslutter at indføre gebyrer på forskellige former for overførsel fra kommunerne til en konto i banken, bør kommunerne naturligvis overveje udbetalingsmåden.

Det er imidlertid i et brev fra Finansrådet til Ældremobiliseringen oplyst, at der så vidt Finansrådet bekendt ikke er nogen pengeinstitutter, der påtænker at indføre gebyrer for modtagelse af hverken folkepension eller andre overførsler. Tilsvarende udmeldinger fra finanssektoren tyder ligeledes på, at der ikke bliver problemer med gebyrer. Så foreløbig vil jeg se tiden an og vende tilbage til sagen, hvis det skulle blive aktuelt.

Spm. nr. S 425

Til *undervisningsministeren* (4/1 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren nærmere oplyse, hvorvidt ministerens artikel i Berlingske Tidende den

[Birthe Rønn Hornbech]

30. december 1993 skal forstås således, at der efter folkeskoleloven på ethvert klassetrin er et absolut forbud mod holddannelse i august måned, eller hvorvidt artiklen skal forstås som en administrativt fastsat skreven/uskreven regel, der udelukker, at der efter en konkret vurdering og foretagen evaluering overhovedet kan dannes hold allerede i august måned?»

Begrundelse

Ministerens formulering: »Derfor kan man ikke dele eleverne fra første skoledag i 8. klasse«, kan opfattes, som om der er fastsat en undtagelsesfri regel, der i et bestemt tidsrum forhindrer holddannelse uden hensyntagen til den daglige pædagogiske vurdering i det konkrete tilfælde.

Spørgsmålet stilles for at få præciseret, om ministerens artikel betyder, at der i ministeriet er fastsat en regel, der tilsidesætter lovens mulighed for at udøve et konkret skøn på ethvert tidspunkt i løbet af skoleåret.

Svar (31/1 94):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Som svar på spørgsmålet kan jeg henvise til, at partierne bag folkeskoleforliget på et møde i Undervisningsministeriet den 7. januar 1994 blev enige om følgende præciseringer af lovens bestemmelser om holddannelse på 8.-10. klassetrin:

»Muligheden for niveaudeling/kursusdeling er blevet erstattet af fælles mål med mere fleksibel adgang til holddannelse.

Holddannelse kan ikke på forhånd fastlægges for et helt år ad gangen, og den overvejende del af den samlede undervisning skal være fælles.

Selv om det almindelige vil være, at holddannelse sker i løbet af skoleåret, kan holddannelse også foretages i begyndelsen af skoleåret. Dette kan dog kun være tilfældet i fag, hvor en klasse videreføres uændret i det følgende skoleår med samme lærer/lærerteam. Vurdering af den enkelte elevs og classes behov foretages løbende og i samarbejde mellem lærer og elev som beskrevet i loven og dens bemærkninger.«

Spm. nr. S 499

Til **sundhedsministeren** (18/1 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvilke muligheder har borgere – herunder amtsrådsmedlemmer og journalister – for at få spørgsmål besvaret i Sundhedsstyrelsen?«

Begrundelse

Under den intensive hjertedebat i efteråret var det ikke muligt for et amtsrådsmedlem at få en afklaring af sandhedsværdien af en påstand om, at der ugentligt er flere hjertepatienter på venteliste, der dør, fordi de ikke kan komme til behandling.

Svar (1/2 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg kan oplyse, at ved besvarelsen af spørgsmål fra borgerne – herunder amtsrådsmedlemmer og journalister – skal Sundhedsstyrelsen naturligvis følge de samme regler som enhver anden offentlig myndighed.

Jeg beklager, hvis det forhold, at ønskede oplysninger i et konkret tilfælde ikke har været til rådighed for offentligheden, har kunnet opfattes som manglende vilje fra Sundhedsstyrelsens side til at besvare en henvendelse.

Supplerende svar på skriftligt besvarede spørgsmål:

Ad spm. nr. S 1470

Fra boligministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 12665, var sålydende:

Til **boligministeren** (15/9 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren indhente oplysninger og udarbejde en oversigt, som belyser stigningerne i bidrag og gebyrer fra de eksisterende lån til de lån, der fremkommer efter en omlægning?«

Supplerende svar (28/1 94):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg har som oplyst i mit foreløbige svar af

[Boligministeren]

16. september 1993 anmodet Realkreditrådet om de i spørgsmålene nævnte oplysninger. Realkreditrådet har i skrivelse af 24. januar 1994 oplyst følgende:

»Som telefonisk oplyst den 13. ds. kan det bekræftes, at Realkreditrådet ikke er i besiddelse af de ønskede oplysninger.

Spørgsmålene tager sigte på at belyse de ekstrairndtægter, som »reakreditinstitutterne får som følge af de igangværende låneomlægninger«.

Hvad angår bidragsindtægterne, ville en sådan opgørelse kræve viden om de enkelte indfrieede låns bidragsbetaling kombineret med det/de nye låns bidragsbetaling. Herudover vil der ved en opgørelse af indtægterne skulle tages hensyn til restløbetiden for det gamle lån og løbetiden for det nye lån, ligesom der bør tages højde for de mange tilfælde, hvor der i forbindelse med låneomlægningen optages et supplerende lån. (I disse tilfælde vil bidragsindtægten fra det supplerende lån jo ikke være en »ekstrairndtægt«).

De ønskede beregninger er således meget omstændelige og dermed administrativt belastende. Hertil kommer, at låneomlægningen fortsat er i fuld gang, hvorfor der under alle omstændigheder ikke er noget fuldstændigt grundlag for de ønskede beregninger.«

Jeg må henholde mig hertil.

Ad spm. nr. S 1472

Fra boligministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 12666, var sålydende:

Til *boligministeren* (15/9 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor store ekstrairndtægter i form af bidrag og gebyrer realkreditinstitutterne får som følge af den igangværende låneomlægning?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 1470).

Spm. nr. S 519

Til *socialministeren* (21/1 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Finder ministeren det acceptabelt og lovligt, såfremt juridiske dokumenter som eksempelvis ansøgning om boligydelse underskrives af »personale«, og hvem hæfter i disse tilfælde for eventuelle krav om tilbagebetaling på grund af forkerte oplysninger?«

Begrundelse

Der henvises til artiklen »Ældre gøres til pengemaskiner« i B.T. søndag den 16. januar 1994, side 21.

Svar (1/2 94):

Socialministeren (Bente Juncker):

Af de vedlagte artikler fremgår, at baggrunden for spørgsmålene er en ombygning af et plejehjem til ældreboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap (ældreboligloven).

Socialministeriet har derfor indhentet en udtalelse fra Boligministeriet, som har oplyst følgende:

»For så vidt angår lejekontrakter, gælder efter lov om leje, at en lejeaftale og andre aftaler om det lejede skal udfærdiges skriftligt, når en af parterne kræver det.

Boligministeriet må være af den opfattelse, at det – medmindre en person har en værge – må bero på den enkelte evt. i samråd med pårørende eller andre at tage stilling til indgåelse af lejeaftaler, herunder underskrift på en lejekontrakt.

Hvad angår individuel boligstøtte, følger det af §§ 1, 2 og 40 i lov om individuel boligstøtte, at det er en betingelse for modtagelse af boligstøtte, at der er indgivet ansøgning herom.

Boligstøtten ydes efter §§ 5 og 9 til beboelseslejligheder, til beboere i kollektive bofællesskaber samt til beboere i ældreboliger uden køkken efter ældreboliglovens § 4. Der ydes ikke individuel boligstøtte til beboere på plejehjem.

Ansøgning om individuel boligstøtte skal underskrives af ansøgeren (eller ansøgerne i husstande med flere husstandsmedlemmer).

Det forudsættes således efter boligstøtteloven, at den beboer, der i givet fald er berettiget

[Socialministeren]

til boligstøtte, selv – eventuelt i fornødent samråd med pårørende eller andre – tager stilling til spørgsmålet om indgivelse af ansøgning om individuel boligstøtte samt underskrift heraf.

Såfremt ansøgeren har en værge, fordi den pågældende ikke er i stand til selv at varetage sine interesser, skal ansøgningen i stedet underskrives af værgen.

Med hensyn til tilbagebetaling af individuel boligstøtte gælder efter boligstøttelovens § 43, at ansøgeren skal oplyse kommunalbestyrelsen om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten.

Viser det sig, at støttemodtagerens indkomst har været højere end den indkomst, der er lagt til grund ved boligstøtteberegningen, eller har ansøgeren undladt at give meddelelse til kommunen om andre forhold, kan kommunen kræve tilbagebetaling af boligstøtten.

Boligministeriet er af den opfattelse, at det er en forudsætning for, at kommunen kan kræve tilbagebetaling af boligstøtten, at ansøgeren eller dennes værge har underskrevet ansøgningen om udbetaling af individuel boligstøtte.

For så vidt angår beboerindskud, fremgår det af § 16, stk. 4, i lov om boliger for ældre og personer med handicap, at kommunen skal yde et beløb til dækning af indskud til beboere på plejehjem eller i beskyttet bolig, der ombygges til ældrebolig, når disse genhuses i ældreboliger eller ældreegnede almennyttige boliger.

Af forarbejderne til bestemmelsen (tillægsbetænkning til L 179 afgivet af Folketingets Boligudvalg den 15. april 1993) fremgår klart, at det nævnte indskud alene er en sag mellem kommune og udlejer og hverken involverer lejer eller dennes eventuelle bo.«

Socialministeriet har endvidere indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet, som generelt om retstilstanden på området har oplyst følgende:

»Repræsentationsspørgsmål kan i nogle tilfælde løses ved at benytte fuldmagter, jf. aftalelovens kapitel 2. Meddelelse af fuldmagt forudsætter imidlertid, at fuldmagtsgiveren er habil ved fuldmagtens udstedelse. Retsvirkningen fremgår af aftalelovens § 10. Herefter bliver den, som har givet en anden fuldmagt til at foretage en retshandel, umiddelbart berettiget og forpligtet over for tredjemand ved retshandel, som fuldmægtigen foretager i fuldmagtsgiverens navn og inden for fuldmagtens grænser.

Fuldmagter kan meddeles ved en mundtlig eller skriftlig viljeerklæring fra fuldmagtsgiverens side, men også anden optræden, navnlig hvad man kan kalde bevidst passivitet fra vedkommendes side, kan efter omstændighederne skabe fuldmagt.

Fuldmagten bortfalder ikke, selv om fuldmagtsgiveren senere mister evnen til at handle fornuftsmæssigt. Bliver fuldmagtsgiveren umyndiggjort, erhverver tredjemand derimod som hovedregel ikke ved retshandel med fuldmægtigen anden retsstilling over for den umyndiggjorte, end tredjemand ville have erhvervet, hvis retshandelen var foretaget med den umyndiggjorte selv, jf. aftalelovens § 22.

Efter aftalelovens § 25, stk. 1, indestår den, der optræder som fuldmægtig for en anden, for, at vedkommende har fornøden fuldmagt. Bestemmelsen omhandler de tilfælde, hvor der ikke bestod et fuldmagtsforhold, eller hvor fuldmægtigen har overskredet fuldmagtens grænser. I disse situationer er fuldmagtsgiveren ikke bundet af fuldmægtigens dispositioner, men fuldmægtigen er erstatningsansvarlig over for tredjemand. Efter bestemmelsen i aftalelovens § 25, stk. 2, kommer bestemmelsen i § 25, stk. 1, bl.a. ikke til anvendelse, hvis tredjemand vidste eller burde vide, at fuldmægtigen ikke havde fornøden fuldmagt.

Det følger af myndighedslovens § 65, at en aftale, der er indgået af en person, der på grund af sindssygdom, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt, ikke er bindende for vedkommende.

Bestemmelsen i myndighedslovens § 65 suppleres af regler i aftaleloven om ugyldige viljeerklæringer.

For demente er der mulighed for at iværksætte umyndiggørelse i formueretlig henseende, jf. myndighedslovens § 2. Formueretlig umyndiggørelse medfører, at den pågældende bliver umyndig og dermed ikke selv kan råde over sin formue eller forpligte sig ved retshandler, medmindre andet er bestemt, jf. myndighedslovens § 34. Retten til at råde tilkommer efter myndighedslovens § 45 i stedet den umyndiggjortes værge, som bl.a. har til opgave at repræsentere den umyndiggjorte i retlige forhold vedrørende formuen. En person, der er formueretligt umyndiggjort, kan tillige umyndiggøres i personlig henseende. Retsvirknin-

[Socialministeren]

gen af personlig umyndiggørelse er, at værger overtager omsorgen for den umyndiggjortes person.

Det kan i øvrigt oplyses, at Justitsministeriet forventer at fremsætte forslag til ny lov om værgemål i næste folketingssamling. Lovforslaget, som bygger på en betænkning afgivet af Justitsministeriets Myndighedslovudvalg, vil bl.a. indebære, at der bliver mulighed for at iværksætte værgemål, som i langt højere grad end i dag er tilpasset de individuelle behov for bistand fra en værge.«

Jeg kan henholde mig til Boligministeriets og Justitsministeriets udtalelser.

Som det fremgår af udtalelserne, hører de pågældende regelsæt ikke under mit område.

Jeg er imidlertid opmærksom på, at de samme problemer, som er nævnt i spørgsmålene, kan opstå i forbindelse med indflytning på plejehjem, især når der er tale om senildemente ældre.

Som nævnt forventer Justitsministeriet i den kommende folketingssamling at fremsætte forslag til ny lov om værgemål, som bl.a. vil indebære nogle nye regler, som skulle gøre det nemmere at iværksætte værgemål, som i højere grad end efter de i dag gældende regler kan tilpasses den enkeltes individuelle behov.

Jeg vil nøje følge dette arbejde. Når reglerne til sin tid er udarbejdet, vil jeg endvidere vurdere, om de nye regler giver grundlag for en særlig vejledning til de medarbejdere, som på plejehjem m.v. tager sig af de senildemente.

I øvrigt er det kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for det personale, den ansætter. En evt. klage over personalet må derfor i første omgang rettes til vedkommende kommunalbestyrelse og i sidste instans til tilsynsrådet.

Spm. nr. S 522

Til *socialministeren* (21/1 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren straks iværksætte foranstaltninger, der sikrer, at plejehjemspatienter ikke i fremtiden får pålagt at skulle underskrive dokumenter, de ikke har forudsætninger for at forstå, uden at de pårørende er taget med på råd og eventuelt underskriver på den gamles vegne, hvis dette er nødvendigt?«

Begrundelse

Der henvises til artiklen »Senil kvinde sny-

des af kommune« fra Ekstra Bladet søndag den 16. januar 1994, side 17.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 519).

Spm. nr. S 523

Til *socialministeren* (21/1 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Finder ministeren det acceptabelt og lovligt at lade senildemente plejhjemsbeboere underskrive lejekontrakt og ansøgning om boligydelse, når deres plejehjem skifter status som følge af nedlæggelse og ombygning til ældreboliger?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 522.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 519).

Spm. nr. S 549

Til *finansministeren* (26/1 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilket salær kammeradvokaten har krævet/fået i forbindelse med sagen om branden i Provianthuset?«

Svar (2/2 94):

Finansministeren (Lykketoft):

Spørgsmålet har jeg forelagt boligministeren, der oplyser, at kammeradvokaten har været involveret i 2 sideløbende sager om branden i Provianthuset:

1. Spørgsmålet om civilretligt erstatningsansvar.
2. Vurdering af sagsforløbet i forbindelse med brandsikringen.

I den førstnævnte sag har kammeradvokaten krævet et salær på 45.000 kr. (ekskl. moms). I den sidstnævnte sag har kammeradvokaten endnu ikke opgjort sit salær.

Jeg kan henholde mig hertil.

Spm. nr. S 550

Til *finansministeren* (26/1 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilket salær kam-

[Kirsten Jacobsen]

meradvokaten fik i forbindelse med Ungbosa-gen?«

Svar (2/2 94):

Finansministeren (Lykketoft):

Spørgsmålet har jeg forelagt boligministeren, der oplyser, at kammeradvokaten for alt arbejde med det omfattende sagskompleks omkring Ungbo har fået udbetalt i alt 1.231.280 kr. i salær (ekskl. moms).

Jeg kan henholde mig hertil.

Spm. nr. S 541

Til *sundhedsministeren* (26/1 94) af:

Qvist Jørgensen (S):

»Har ministeren overvejelser om at iværksætte en særlig oplysningsaktivitet mod udbredelsen af den såkaldte rygeheroin?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen, politiet, behandlere samt TV2/Lorrys udsendelse m.v. er brugen af rygeheroin inde i en noget nær eksplosionsagtig udbredelse, hvilket må anses for særdeles uheldigt, idet rygeheroin efter det oplyste ud over af de traditionelle stofbrugere bliver brugt af helt unge, der ikke har en brug af de såkaldte hårde stoffer. De unge har ingen viden om, at rygeheroin medfører en fysisk og psykisk afhængighedstilvænning og kan sammenlignes med heroin og kokain. Det er en udbredt opfattelse, at rygeheroin er mindre farlig, fordi man »kun« indtager stoffet gennem rygning.

Svar (2/2 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har bedt Sundhedsstyrelsen om hurtigt at udarbejde et informationsmateriale om rygeheroin til personale, der har med unge at gøre i skoler, fritidsklubber, uddannelsesinstitutioner, døgninstitutioner og hos de sociale myndigheder.

Embedslægerne – i København Stadslægeembedet – vil blive bedt om at invitere dette personale til informationsmøder i løbet af marts-april måned. Med udgangspunkt i styrelsens informationsmateriale skal embedslægerne her informere om faren ved rygeheroin og opfordre personalet til at yde en aktiv ind-

sats for at forebygge, at unge prøver/begynder at bruge dette stof.

Sundhedsstyrelsen er samtidig bedt om i løbet af foråret at producere en undervisningsvideo til unge om rygeheroin i samarbejde med professionelle tv-folk. Målet er at få undervisningsvideoen udsendt i landsdækkende tv. Videoen skal endvidere udsendes til skoler, fritidsklubber, uddannelsesinstitutioner, døgninstitutioner og sociale myndigheder i hele landet.

Spm. nr. S 542

Til *socialministeren* (26/1 94) af:

Qvist Jørgensen (S):

»Kan ministeren bekræfte udsagnene bl.a. i TV2/Lorry om, at der ikke er tilstrækkelig behandlingskapacitet i det storkøbenhavnske område og Frederiksborg Amt, når det drejer sig om relevant behandling af meget unge (16-20-årige), der er inde i et misbrug af rygeheroin og dermed er i fare for at glide over i et egentligt injektionsmisbrug?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen, politiet, behandlere samt TV2/Lorrys udsendelse m.v. er brugen af rygeheroin inde i en noget nær eksplosionsagtig udbredelse, hvilket må anses for særdeles uheldigt, idet rygeheroin efter det oplyste ud over af de traditionelle stofbrugere bliver brugt af helt unge, der ikke har en brug af de såkaldte hårde stoffer. De unge har ingen viden om, at rygeheroin medfører en fysisk og psykisk afhængighedstilvænning og kan sammenlignes med heroin og kokain. Det er en udbredt opfattelse, at rygeheroin er mindre farlig, fordi man »kun« indtager stoffet gennem rygning.

Svar (2/2 94):

Socialministeren (Bente Juncker):

Til brug for besvarelsen har Socialministeriet bedt Københavns Kommune, Københavns Amt samt Frederiksborg Amt om en udtalelse.

Københavns Kommune anfører i sit svar, at der ikke er nogen sikre data, der kan belyse spørgsmålet om udviklingen i brug og misbrug af rygeheroin. Det, man ved, er, at et stigende antal unge søger behandling for et misbrug af heroin, der ryges, og at dette misbrug ofte indgår i et blandingsmisbrug.

[Socialministeren]

Kommunen oplyser, at der således ikke er holdepunkter for at tale om en eksplosionsagtig udvikling, men nok om et stigende og alvorligt problem.

Ifølge Københavns Kommune har man prioriteret behandlingen af de helt unge stofmisbrugere højt. Man har med den nye struktur på behandlingsområdet etableret en bofunktion for aldersgruppen 15-20 år, en døgn-afgiftningsinstitution for unge mellem 18 og 25 år og et familieplejebehandlingstilbud for den samme aldersgruppe. Afgiftningsforanstaltninger for unge under 18 år søges varetaget ved anvendelse af de i forvejen pressede afgiftningsinstitutioner, primært »Pumpehusvej«, som prioriterer en hurtig indsats for denne gruppe meget højt. Afgiftningskapaciteten for unge under 18 år anses dog langtfra for at være tilstrækkelig.

Københavns Amt oplyser, at det amtskommunale behandlingstilbud til stofmisbrugere, herunder heroinrygere i Københavns Amt, aktuelt udgøres af et døgntilbud på en selvstændig afdeling med 10 døgnpladser på KAS Glostrup. Til afdelingen er knyttet et ambulante efterbehandlingstilbud. Afdelingen modtager patienter i alderen 18-35 år. Behandlingen er stoffri, og der gives ikke støtte medicin under eller efter abstinensbehandlingen. Desuden er der ambulante tilbud i »Åben Rådgivning« i socialforvaltningsregi. Her er der ca. 110 pladser, og der er ingen aldersbegrænsning.

Københavns Amt oplyser, at der for unge misbrugere vil være tale om etablering af individuelt tilrettelagt behandlingsforløb efter aftale med klientens kommune. Der kan iværksættes køb af egentlig institutionsplads i andet amt eller tilvejebringelse af familieplejetilbud eller eventuelt køb af plads eksempelvis på Egeborg Behandlingscenter.

Frederiksborg Amt kan tilbyde ambulante behandling, der indeholder personlige samtaler, familiesamtaler og hjælp til beskæftigelse eller skole via de kommunale tilbud.

Den aktuelle ambulante behandling er ifølge amtet vanskelig i forhold til de unge, fordi de er svære at fastholde, og de er svære at få i aktivitetstilbud, da de fortsætter med misbruket. De kommunale tilbud fordrer, at de unge skal være stoffri.

Frederiksborg Amt køber døgnbehandlingstilbud til de unge iht. bistandslovens § 66.

Amtet finder det svært at finde egnede døgnpladser, da de fleste opholdssteder er beregnet til lidt ældre misbrugere. Amtet overvejer således at udbygge tilbudene med et egentligt dagtilbud/dagbehandling, der indeholder gruppetherapi og suppleres med aktiviteter og undervisning.

Gruppen af 18-25-årige kan bruge de aktuelle tilbud i Misbrugscentret. Amtets nuværende tilbud til denne gruppe er en akut afgiftning i døgnregi iht. bistandslovens § 105. Dette tilbud med afgiftning og behandlingsplanlægning er relevant for gruppen, men det er svært at få fulgt det op af kommunale bevillinger. Baggrunden ser ifølge Frederiksborg Amt ud til at være dels, at kommunerne har meget lang behandlingstid på ansøgninger om foranstaltninger på døgninstitutioner iht. bistandslovens § 96 (finansieres med 50 pct. af henholdsvis amt og kommune), og dels at kommunerne prioriterer stofmisbrugergruppen lavt i forhold til andre sociale grupper, hvor økonomisk hjælp er nødvendig.

Amtet oplyser, at den eneste løsning for disse unge, som er afgiftede – altså stoffri – i praksis er, at de tilbydes en seng på forsorgshjemmet Skansegården. Amtet finder dette meget uheldigt, da det ofte er et miljø, hvor der indtages alkohol og/eller andre stoffer.

Det er Misbrugscentrets erfaring, at der løbende er 6 unge, som bor på forsorgshjem, og som har behov for længerevarende behandlingstilbud. Disse unge kan profitere af et tilbud i et § 66-opholdssted, det eksisterende ambulante tilbud eller et nyoprettet pensionatslignende tilbud inden for misbrugscentrets virke. Lokale rådgivningscentre i store kommuner vil efter amtets opfattelse være ønskelige, så behandlingssystemet er tæt på det lokale misbrugsmiljø.

Omkring den forebyggelsesmæssige side oplyser amtet, at misbrugscentrets personale i begrænset omfang udfører forebyggende, oplysende arbejde. Funktionen bliver prioriteret som nr. 2 i forhold til amtets kerneydelse – klientbehandlingen/kontakten. Amtet finder det ønskeligt at styrke den forebyggende indsats.

For så vidt angår det konkrete spørgsmål om behandlingsskapacitet til de helt unge heroinrygende misbrugere i det storkøbenhavnske område samt i Frederiksborg Amt, vil jeg henholde mig til de ovenfor anførte bemærkninger.

[Socialministeren]

Derudover kan jeg oplyse, at regeringen i forbindelse med den kommende narkotikapolitiske redegørelse bl.a. tager fat på spørgsmålet om de senere års udvikling inden for behandlingen af stofmisbrugere generelt.

Spm. nr. S 516

Til statsministeren (21/1 94) af

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil statsministeren oplyse, hvor meget de kampagner, der p.t. køres i medierne vedrørende Forsvars-, Industri- og Boligministeriet om regeringens politiske initiativer, koster fordelt på de enkelte ministerier og de enkelte kampagners elementer?«

Svar (2/2 94):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg har indhentet følgende oplysninger fra Forsvars-, Industri- og Boligministeriet:

Forsvarsministeriets informationskampagne om Den Danske Internationale Brigade, der består af en holdningskampagne og en hverve-kampagne, er anslået til at koste ca. 3,6 mio. kr., hvortil kommer forsvarrets produktion af biografreklame og OBS-spot.

Forsvarsministeriet påregner at afslutte kampagnen om Den Danske Internationale Brigade i slutningen af april 1994.

Industriministeriet gennemfører efter det oplyste to større informationskampagner om henholdsvis den ny iværksætterordning og hjemmeservice. Endvidere gennemfører Vækst Fonden en informationskampagne om Initiativ Kaution.

Kampagnen vedrørende den ny iværksætterordning har et samlet budget på ca. 5,6 mio. kr. Heraf vedrører ca. 3,9 mio. kr. annoncering m.v., mens de resterende 1,7 mio. kr. anvendes til informationsmateriale til den enkelte ansøger, herunder ansøgningsskema og -vejledning.

Information om hjemmeserviceordningen har inkl. produktionsomkostninger beløbet sig til 8,2 mio. kr. i 1993. I begyndelsen af 1994, hvor kampagnen især henvender sig til forbrugere, forventes udgifter på i alt 4 mio. kr.

Den samlede oplysningsindsats for Initiativ Kaution andrager 640.000 kr. ekskl. moms, der betales af Vækst Fonden.

Industriministeriet forventer informationen om iværksætterordningen afsluttet ved indgangen til februar 1994, men vil muligvis foretage en mindre opfølgende kampagne til sommer. Oplysning om hjemmeserviceordningen og Initiativ Kaution vil formentlig ophøre til marts/april, idet behovet for yderligere information omkring sidstnævnte dog vil blive vurderet til sommer.

Boligministeriet oplyser, at der, for så vidt angår lov nr. 1070 af 22. december 1993 om privat byfornyelse, blev afsat 1 mio. kr. til trykning af skemaer, pjece og vejledning, information m.v. for finansåret 1994.

I forbindelse med ændring af lov nr. 1069 af 22. december 1993 om statstilskud til forbedringsarbejder m.v. i helårsboliger og fritidsboliger blev der for finansåret 1994 afsat i alt 1,5 mio. kr. til information, herunder annoncering samt produktion af ansøgnings- og udbetalingskemaer.

Boligministeriet har for indeværende ikke planer om yderligere oplysning vedrørende lov om privat byfornyelse efter udgangen af februar 1994, mens oplysningskampagnen angående lov om statstilskud til forbedringsarbejder m.v. i helårsboliger og fritidsboliger anses for afsluttet.

Forsvars-, Industri- og Boligministeriets informationskampagner forventes således efter det for mig oplyste samlet at koste 24,4 mio. kr., hvoraf en stor del har været afholdt i slutningen af 1993.

Spm. nr. S 517

Til statsministeren (21/1 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil statsministeren oplyse, hvor længe regeringspartierne påtænker at fortsætte kampagnen for regeringens forskellige lovfor-slag?«

Svar (2/2 94):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

De love, som Folketinget har gennemført i det sidste år, medfører en række ændringer af borgernes og virksomhedernes økonomiske forhold m.v. Regeringen søger at orientere om ændringer for at lette forståelsen af de nye regler og for at undgå ulempe for de berørte. Regeringen agter at fortsætte informationsindsat-

[Statsministeren]

sen i det omfang, der er behov for det, og inden for de rammer, som der er tradition for at følge her i landet.

Spm. nr. S 586

Til statsministeren (28/1 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad er regeringens holdning til debatten mellem forsvarsministeren og udenrigsministeren, der er uenige om, hvorvidt der skal indledes en form for kold krig over for Rusland?«

Begrundelse

Da der på ny er uklare udtalelser fra regeringen, finder spørgeren det af betydning at få afklaret, hvilken af de to parter der er korrekt informeret om regeringens politik.

Forsvarsminister Hans Hækkerup truede den 26. januar 1994 med at erklære Rusland en ny kold krig, mens udenrigsminister Niels Helveg Petersen til Berlingske Tidende den 27. januar 1994 sagde, at »det er selvfølgelig ikke en dansk linje at true med kold krig«.

Det er efterhånden forvirrende at skulle tage stilling til ministrenes udtalelser, hvis man ikke ved, om de taler på regeringens vegne.

Svar (2/2 94):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Danmark truer ikke Rusland eller andre med en ny kold krig. Tværtimod deltager vi aktivt i arbejdet på at slette sporene fra den kolde krig.

Hvad angår tilbagetrækningen af de sidste tropper fra de baltiske lande, har regeringen fortsat grund til at tro, at Rusland lever op til sine forpligtelser. Danmark var aktivt støttet tilbagetrækningen og vil selvsagt fortsat presse på.

De udtalelser fra udenrigsministeren og fra forsvarsministeren, som spørgeren henviser til, er i fuld overensstemmelse hermed.

Spm. nr. S 563

Til boligministeren (27/1 94) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Hvornår forventes redegørelsen til Folketingets Boligudvalg på baggrund af folketingsdebatten den 26. oktober 1993 om kreditforeningernes udlånspolitik at foreligge?«

Begrundelse

Den forespørgselsdebat om kreditforeningernes udlånspolitik, som SF rejste i efteråret, var begrundet i et meget stort antal meldinger om nægtelse af belåning af ejendomme i landdistrikterne, af ejendomme til blandet erhverv og bolig og mange andre ejendomstyper. Folketingsflertallet fandt imidlertid, at Tinget havde brug for sikrere oplysninger for at kunne handle, og vedtog derfor en dagsorden om, at boligministeren skulle drøfte forholdene med realkreditinstitutterne og sende en redegørelse til Boligudvalget i foråret 1994.

Denne udsættelse af handling var ud over ønsket om bedre oplysninger også begrundet i en formodning om, at selve folketingsdebatten og de udsagn, der fremkom under denne, ville påvirke kreditforeningernes udlånspolitik. Denne formodning synes ikke at være rigtig. Der kommer stadig væk meldinger f.eks. om nægtelse af lån til ejendomme med blandet erhverv og bolig og til ejendomme på mindre øer.

Ministerens må nu være kommet så langt i forberedelsen af redegørelsen, at det er muligt at overskue forløbet. Det kunne derfor være nyttigt at få at vide, hvornår Folketinget kan forvente at få et handlingsgrundlag.

Svar (28/1 94):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Ved vedtagelsen af dagsordenen D 4 under forespørgselsdebatten om realkreditinstitutternes udlånspolitik den 26. oktober 1993 blev jeg opfordret til at indlede drøftelser med realkreditinstitutterne om institutternes udlånspolitik og på denne baggrund afgive en redegørelse herom til Folketingets Boligudvalg i foråret 1994.

Som følge heraf har jeg anmodet realkreditinstitutterne om at fremkomme med forskellige oplysninger, der kan belyse de enkelte institutters udlånspraksis, både for så vidt angår principperne herfor og faktiske oplysninger vedr. låneudmåling m.v.

Dette materiale har jeg netop modtaget fra institutterne, og det er min hensigt, at jeg efter en bearbejdning og analysering af det heri anførte vil tage en drøftelse med hver af de seks institutter for herefter at kunne afgive min redegørelse til Folketingets Boligudvalg om pro-

[Bollgministeren]

blemernes omfang og eventuelle løsningsmuligheder.

Denne møderække er for tiden ved at blive fastlagt og vil, således som det ser ud i øjeblikket, være afsluttet i midten af marts måned.

På denne baggrund er det mit håb, at jeg kan færdiggøre og afgive min redegørelse til Boligudvalget omkring 1. april i år.

Spm. nr. S 532

Til *energiministeren* (21/1 94) af:

Riishøj (SF):

»Agter ministeren at nyvurdere tilladelsen til opførelse af en ny kulfyret enhed ved Vendsysselværket set i lyset af regeringens egne måltal for elbesparelser, potentialet for elbesparelser og decentral kraftvarme?«

Begrundelse

Gennem spørgsmålet ønskes oplyst, hvorvidt ministeren på baggrund af bl.a. regeringens egne fremskrivninger for elforbruget og oplysninger fra forskere fra AUC, jf. omtale i tv den 20. januar 1994 og i dagspressen den 20. og 21. januar 1994, agter at omvurdere tilladelsen til Elsam om bygning af en ny kulfyret enhed ved Vendsysselværket.

Svar (1/2 94):

Energiministeren (Jann Sjursen):

Energistyrelsen godkendte Vendsysselværket (Nordjyllandsværket) den 3. april 1992. Godkendelsen skete samtidig med godkendelsen af Skærbækværket.

Amtets foreliggende forslag til regionplantilæg giver ikke grundlag for en fornyet elmæssig behandling i henhold til elforsyningsloven.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Repatrieringshjælp til flygtninge og indvandrere samt ændring af reglerne om behandling af klager over Dansk Flygtningehjælps afgørelser om kontanthjælp).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).
(Fremsat 2/2 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Jørn Pedersen (S):**

Da vores ordfører på området, hr. Peder Sass, ikke kan være til stede her i salen i øjeblikket, skal jeg kort redegøre for, at Socialdemokratiet naturligvis støtter det fremsatte lovforslag. Vi ser det som en positiv udvikling og vil gerne tilse, at det får en hurtig og effektiv udvalgsbehandling.

Pia Christmas-Møller (KF):

Det er nu anden gang inden for et år, at vi behandler et lovforslag om repatriering. Sidste år vedtog et flertal en repatrieringsordning for flygtninge, som vi fra konservativ side stemte imod – ikke af principielle, men af en række konkrete grunde.

Det foreliggende lovforslag går først og fremmest ud på også at give indvandrere en repatrieringsordning. Forslaget og de ledsagende bemærkninger giver anledning til en stribe spørgsmål og nøjere udvalgsbehandling.

Ikke mindst de økonomiske virkninger vil vi gerne have nærmere belyst – både konkret og også mere generelt samfundsøkonomisk.

Man forhøjer maksimum for kontante ydelser for både flygtninge og indvandrere, som ønsker at blive repatrieret. Hvad er baggrunden for det valgte støtteniveau, ud over at det svarer til tre måneders kontanthjælp efter skat? Hvorfor er man landet lige præcis på det niveau? Hvad er erfaringsgrundlaget, og hvilke forventninger har man til fremtiden? Forestiller man sig, at beløbet skal stige fremover? Hvilke elementer skal indgå i behovsvurderingen? Hvorfor skal de forskellige landes forskellige leveomkostningsniveauer netop ikke medtages i behovsvurderingen, sådan som det fremgår af lovforslagets bemærkninger?

Ville det ikke netop være rimeligt at medtage dette, idet der jo er forskel på, hvad det koster at leve anstændigt i Tyrkiet, Pakistan og Israel? Det kan vel ikke være hensigten, at nogle skal vende hjem for med dansk bistand i ryggen at udgøre en ny overklasse i hjemlandet?

Hvordan vurderer regeringen mulighederne for at kontrollere, at eksempelvis pensionsudbetalingerne bliver korrekte? Nu har regerin-